

MIDTVEJS- EVALUERING

For Museernes Grønne Akademi
Udarbejdet af Moos-Bjerre A/S
Den 29. februar 2024

Indhold

KAPITEL 1 Om evalueringen – baggrund, indhold og læsevejledning

KAPITEL 2 Hovedkonklusioner

Brugerne af Museernes Grønne Akademi...

KAPITEL 3 Udbytte og forandringer

KAPITEL 4 Barrierer og fremtidigt arbejde med grøn omstilling

De nuværende "ikke-brugere" af Museernes Grønne Akademi

KAPITEL 5 Identificering af ikke-brugere

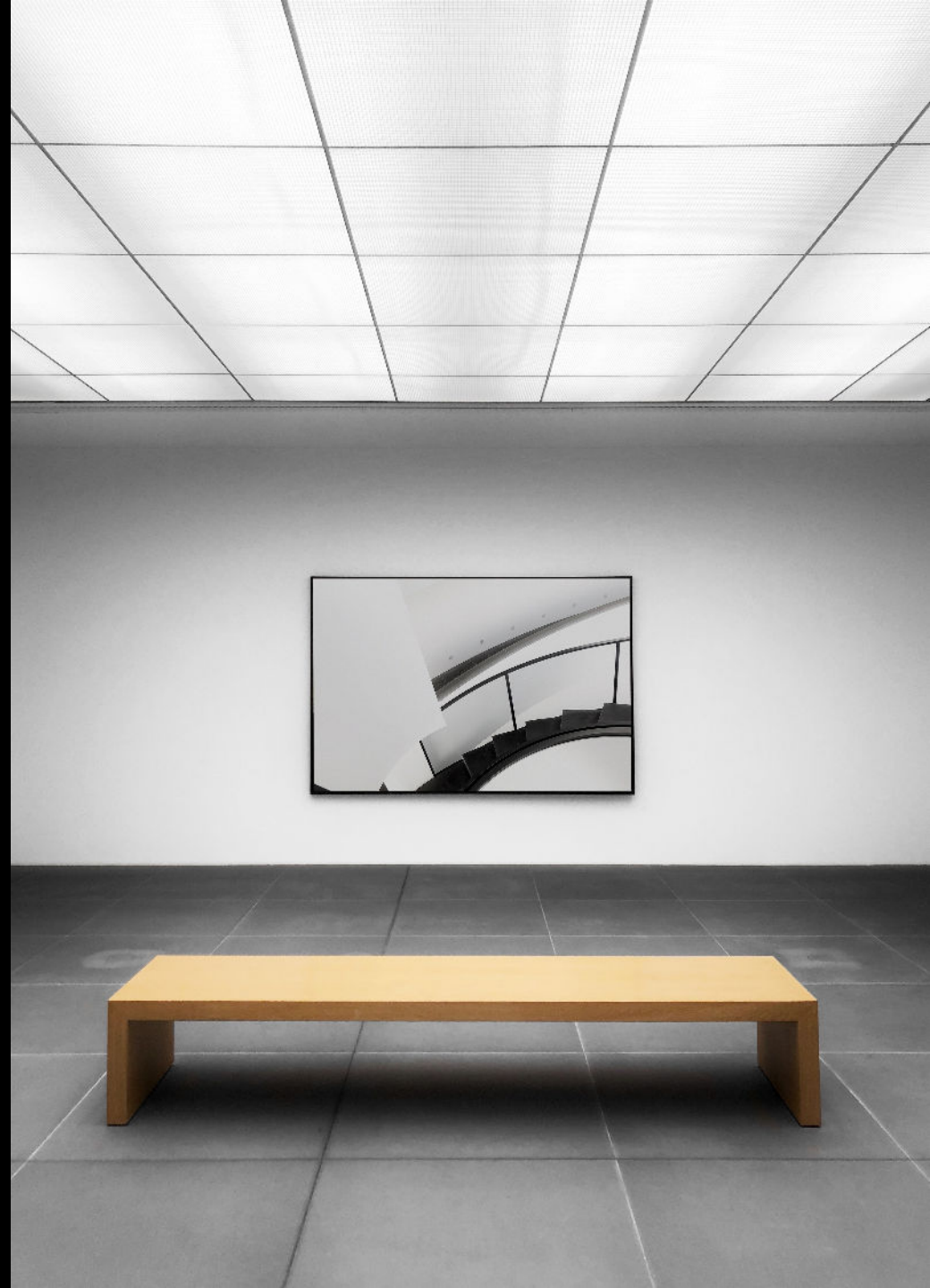
KAPITEL 6 Årsager til manglende brug af Museernes Grønne Akademi

KAPITEL 7 Brug af Museernes Grønne Akademi i fremtiden

Metodebilag

Kapitel 1

Baggrund og indhold

Om evalueringen

Evaluering af museernes status på den grønne omstilling

Moos-Bjerre måler fra 2022 til 2025 museernes status på den grønne omstilling. Evalueringens resultater skal bidrage til Organisationen Danske Museer arbejde med grøn omstilling på museerne under projektbetegnelsen *Museernes Grønne Akademi*. Den samlede evaluering har til formål, at:

- Belyse hvor langt museerne er i forhold til den grønne omstilling.
- Belyse hvor meget museerne ved om grøn omstilling.
- Identificere de barrierer, som museerne oplever i forhold til grøn omstilling.

Nærværende rapport er en midtvejsevaluering, og er den anden ud af tre rapporter, som samlet vil udgøre evalueringen af museernes status på den grønne omstilling til Museernes Grønne Akademi.

Hvad er Museernes Grønne Akademi?

Museernes Grønne Akademi er et flerårigt projekt (2022-2025) under Organisationen Danske Museer (ODM). Formålet med Museernes Grønne Akademi er at kickstarte den grønne omstilling i en museums kontekst. Dette vil akademiet gøre ved at udvikle og udbyde konkrete værktøjer og praksisorienterede kurser inden for grøn omstilling af museumsrelateret arbejde.

En midtvejsevaluering med fokus på 'brugere' og 'ikke-brugere'

Siden nulpunktsmålingen i 2023 har Museernes Grønne Akademi afholdt adskillige kurser og aktiviteter, som alle har haft til formål at hjælpe danske museer med arbejdet med grøn omstilling. Derudover lancerede Museernes Grønne Akademi i november 2023 på ODM's Faglige Orienteringsmøde det nye 'Charter for grøn omstilling af danske museer'. Som museum kan man tilslutte sig charteret, som indeholder en række punkter inden for grøn omstilling, som man derefter forpligter sig til at arbejde med.

Formålet med midtvejsevalueringen er derfor at belyse, hvordan arbejdet i det første fulde år af Museernes Grønne Akademi er gået, herunder med særligt fokus på de nuværende 'brugere' og 'ikke-brugere' af Akademiet. Konkret belyser nærværende midtvejsevaluering:

- Brugernes udbytte af de nuværende kurser og aktiviteter, som Akademiet har gennemført, herunder med fokus på, hvorvidt deltagelsen har ledt til forandring på museet.
- Identificering af hvilke typer af museer, der endnu ikke har gjort brug af Akademiets kurser og aktiviteter, samt bevæggrundene herfor.

Evalueringen inddrager kvalitative og kvantitative datakilder til at belyse forskellige vinkler af brugen samt ikke-brugen af aktiviteter udbudt af Museernes Grønne Akademi (læs mere om evalueringens datakilder og metodiske tilgang i kapitel 8).

Læsevejledning

Læsevejledning

Denne rapport gengiver resultaterne af midtvejsevalueringen af Museernes Grønne Akademi.

Først gennemgås undersøgelsens hovedkonklusioner, som kommenterer på både brugere og ikke-brugere. I forhold til brugere opsummeres deres oplevede udbytte af aktiviteterne, om deltagelse har ført til forandring samt deres fremtidige arbejde med grøn omstilling. Ved ikke-brugerne opsummeres karakteristika for dem, deres forudsætninger for at arbejde med grøn omstilling, årsager til den manglende brug af aktiviteter udbudt af Museernes Grønne Akademi samt ikke-brugernes fremtidige brug af aktiviteterne.

Herefter begynder selve rapporten. I kapitel 3 og 4 præsenteres undersøgelsens resultater i forhold til de museumsansatte og ledere, der er brugere af Museernes Grønne Akademi. Der fokuseres på udbyttet af aktiviteterne samt deres fremtidige arbejde med grøn omstilling.

Efterfølgende gennemgås i kapitel 5, 6 og 7 undersøgelsens resultater i forhold til de museer, der på nuværende tidspunkt ikke er brugere af Museernes Grønne Akademi. Her præsenteres en identificering af ikke-brugerne (kapitel 5), årsager til manglende brug af tilbuddene (kapitel 6) samt ikke-brugernes mulige benyttelse af tilbuddene i fremtiden (kapitel 7).

Da midtvejsevalueringen bygger på forskellige datakilder, vil hvert kapitel blive introduceret med en læsevejledning, som tydeliggør, hvilke datakilder kapitlet bygger på. Afslutningsvis er et metodebilag, som præsenterer de samlede metoder og datakilder, der ligger til grund for midtvejsevalueringen.

Rapportens begreber og termer

- *Grøn omstilling: Strategier og tiltag, der har til formål at begrænse eller helt afværge fremtidig global opvarmning.*
- *Det ledelsesmæssige, strategiske arbejde: Arbejde relateret til ledelsens arbejde med grøn omstilling (f.eks. miljøhandlingsplaner, CO2-beregning mm.).*
- *Udstillingsproduktionen: Udvikling og opbygning af udstillinger (f.eks. transport af værker, materialevalg mm.).*
- *Bevaring: Bevaringsarbejde relateret til museernes værker og samlinger (f.eks. brug af kemikalier, energivenlige magasiner mm.).*
- *Bygninger: Arbejde relateret til museumsbygningerne (f.eks. vedligeholdelse, genbrug af materialer mm.).*
- *Drift: Drift på tværs af museet (f.eks. affaldssortering) og drift af restauranter, caféer og butikker (f.eks. madspild, varesortiment mm.).*
- *Bruger: Medarbejdere og ledere på museer, der har benyttet sig af aktiviteterne udbudt af Museernes Grønne Akademi.*
- *Ikke-bruger: Museer, der ikke har benyttet sig af aktiviteterne udbudt af Museernes Grønne Akademi. Ikke-brugere henviser dermed til det samlede museum, og ikke den enkelte museumsansatte, som bruger kategorien gør.*
- *Kurser og aktiviteter: De kursusaktiviteter om grøn omstilling som Museernes Grønne Akademi udbyder.*
- *Charter for grøn omstilling: Et forpligtende og handlingsorienteret fællesskab om grøn omstilling, som museerne kan underskrive, hvor de forpligter sig til at arbejde med grøn omstilling ift. en række punkter. Henvises som 'charter' i rapporten.*

Kapitel 2

Hoved- konklusioner

Konklusioner for brugere

Hvordan er det oplevede udbytte af aktiviteterne?

Langt størstedelen af de museumsansatte (82 pct.), der har gjort brug af Museernes Grønne Akademi's kurser og aktiviteter, vurderer, at både kurserne og aktiviteterne har haft et højt fagligt niveau. I de kvalitative interviews fremhæves det, at indholdet på kurserne og aktiviteterne bliver formidlet på en konkret og håndgribelig måde, hvilket gør det let at forstå, samt tage med tilbage i arbejdet på museerne. Herudover er der bred enighed om (79 pct.), at aktiviteterne har stor relevans for museernes videre arbejde med grøn omstilling.

Størstedelen af brugerne oplever ligeledes (67 pct.), at der er sammenhæng mellem udbytte og prisen samt tiden, der er brugt på at deltage i kurserne og aktiviteterne. Dog er der også nogle af deltagerne, som forholder sig neutrale (24 pct.), hvilket indikerer en tvivl om overensstemmelse mellem udbytte og pris samt tid.

Generelt er der dog en overordnet stor tilfredshed med det samlede udbytte af aktiviteterne med en gennemsnitlige vurdering på 7,3 på en skala fra 1-10.

Har deltagelse ført til forandring?

Over halvdelen af brugerne angiver (61 pct.), at de aktivt har kunne bruge den tilegnede viden i deres arbejde efterfølgende. Ligeledes angiver hele 64 pct., at de har kunne bruge deres viden fra kurserne og aktiviteterne til at forbedre den måde, som de arbejder med grøn omstilling på.

I de kvalitative interviews fremgår det, at den nye viden ikke nødvendigvis har ført til direkte forandringer i praksis, men at det har givet indsigt i, hvordan man kan gribe arbejdet med grøn omstilling an fremadrettet.

Størstedelen (73 pct.) af brugerne udtrykker dog, at deltagelse i kurserne og aktiviteterne har givet inspiration til arbejdet med grøn omstilling. Herunder fremhæves det, at især indblik i andre museers praksisser og erfaringer anses som særligt værdifuldt.

Selvom deltagelse i aktiviteterne (endnu) ikke har ført til konkrete forandringer for flere af museerne, angiver størstedelen (77 pct.) af brugerne, at deltagelsen har styrket motivationen til at arbejde endnu mere med grøn omstilling.

Hvordan ser det fremtidige arbejde med grøn omstilling ud?

Brugernes største barrierer, når det kommer til at indtænke grøn omstilling på museerne, vedrører tid (77 pct.), økonomi (68 pct.) samt logistik/fysiske rammer (68 pct.) .

Stort set alle brugere (86 pct.) forestiller sig at gøre brug af aktiviteter udbudt af Museernes Grønne Akademi i fremtiden – særligt workshoppen om bæredygtig udstillingsproduktion fremstår som attraktiv.

Ønsker til fremtidige nye kurser spænder bredt. Der er dog et fælles ønske om, at kurserne er endnu mere "hands-on" og praksisorienterede.

Alle de interviewede brugere har kendskab til det grønne charter, og der er enighed om, at det er et godt initiativ. Nogle af brugerne har skrevet under, men der er også brugere, som endnu ikke har forpligtet sig til det grønne charter. Her er begrundelsen, at de vil sikre sig, at de kan leve op til kriterierne, før de skriver under på charteret. 48 pct. angiver dog, at de med stor sandsynlighed skriver under på charteret inden for de kommende 1-2 år.

Konklusioner for ikke-brugere

Hvem er ikke-brugerne?

Karakteristika-analysen viser, at Nordjylland er den region, der har den største andel af ikke-brugere af Museernes Grønne Akademi (44 pct.). Dernæst kommer region Syddanmark, hvor 41 pct. af museerne er ikke-brugere.

I forhold til museumstype er der den største andel af ikke-brugere blandt de ikke statsanerkendte museer (42 pct.) og dernæst de statsanerkendte museer (33 pct.).

Endelig viser karakteristika-analysen, at særligt de små museer er ikke-brugere. Konkret er 67 pct. af museerne med en omsætning på under 5. mio. kr. ikke-brugere af Museernes Grønne Akademi. Færrest ikke-brugere er blandt de store museer, som har en omsætning på over 25. mio. kr. (18 pct.).

Hvordan er forudsætningerne for at arbejde med grøn omstilling?

Størstedelen af ikke-brugerne oplever (69 pct.), at der eksisterer en velvilje blandt medarbejderne til at arbejde med grøn omstilling. Udfordringen i forhold til at arbejde med grøn omstilling ses dog ved, at en stor del af ikke-brugerne mangler kompetencer samt viden om, hvordan man arbejder med grøn omstilling og bedst prioriterer ens indsatser.

Ikke-brugerne vurderer selv, at de i nogen grad tænker grøn omstilling i ledelsen af museet (38 pct.), dog ses det samtidig, at de i lavere grad har systematiseret arbejdet med grøn omstilling. I den sammenhæng vurderes økonomi (83 pct.) og tid (75 pct.) som værende de største barrierer. De fleste ikke-brugere (83 pct.) ønsker at få mere inspiration fra andre museer til, hvordan man i højere grad kan arbejde med grøn omstilling. Desuden er størstedelen (69 pct.) interesseret i at videns- og erfaringsdele på tværs af museer.

Hvad er årsagerne til manglende brug af aktiviteterne?

Størstedelen af ikke-brugerne har kendskab til Museernes Grønne Akademi, men flere giver udtryk for manglende indsigt i, hvilke aktiviteter de udbyder. Nogen af museumslederne begrundede deres manglende brug med, at de allerede er godt i gang med den grønne omstilling, og derfor ikke har haft behov for at deltage i aktiviteterne. De føler sig foran, og på den måde har tilbuddene ikke været relevante for dem.

Dem der endnu ikke har fokuseret på den grønne omstilling fortæller, at de har prioriteret at få driften til at fokusere optimalt, før de retter deres opmærksomhed mod den grønne omstilling. De har derfor ikke været klar til at benytte sig af Museernes Grønne Akademi aktiviteter. I forlængelse heraf påpeger flere, at mangel på økonomiske og tidsmæssige ressourcer opleves som barrierer for at deltage i kurserne og aktiviteterne.

Hvordan ser det fremtidige brug af aktiviteterne ud?

Flere af museumslederne kan se ideen i at deltage i Museernes Grønne Akademi aktiviteter, og nogle udtrykker at de forestiller sig at deltage i nogle af aktiviteterne i fremtiden. Igen er der flere, som understreger, at de først skal have styr på andre essentielle områder af museet, før de prioriterer den grønne omstilling. Her spiller de økonomiske og tidsmæssige ressourcer igen en stor rolle.

Ingen af ikke-brugerne har skrevet under på charteret. Begrundelsen er tvivl om, hvorvidt man kan leve op til kriterierne og derfor har behov for at sikre sig dette, før man forpligter sig. Desuden er der flere, som mangler klarhed om, hvad man konkret forpligter sig til ved at skrive under.

Nogle af ikke-brugerne fortæller, at de forestiller sig at skrive under på charteret i fremtiden.

Kapitel 3

*Brugerne af Museernes
Grønne Akademi...*

Udbytte og forandringer

Introduktion til kapitlet

Organisationen Danske Museer har i dag 171 medlemsmuseer. Ud af disse har hele **103** museer i 2023 gjort brug af Museernes Grønne Akademi kurser og aktiviteter. Det svarer til, at **60 pct.** af medlemsmuseerne har været i berøring med Museernes Grønne Akademi i løbet af det første år.

Dette kapitel omhandler de 103 museer, der i dag er såkaldte 'brugere' af Museernes Grønne Akademi. Kapitlet bygger konkret på en survey blandt alle de museumsansatte - medarbejdere såvel som ledere - der i løbet af 2023 har deltaget på en eller flere af Museernes Grønne Akademi kurser og aktiviteter. Derudover er der foretaget fire supplerende interviews med museumsledere fra disse museer.

Kapitel 3 gengiver de resultater, som relaterer sig til brugernes oplevede udbytte af de kurser og aktiviteter, som de har deltaget i, herunder med særligt fokus på, om de har kunne bruge indholdet til at skabe forandring i deres eget arbejde på museerne i Danmark.

Deltagelse i aktiviteter fra Museernes Grønne Akademi

Brugerne af tilbuddene har deltaget i forskellige aktiviteter:

15 pct. af brugerne har deltaget i webinarret: Dyk ned i skraldet – forstå de nye krav til affaldshåndtering.

26 pct. af brugerne har deltaget i kurset: Grøn omstilling for museumsledere.

21 pct. af brugerne har deltaget i kurset: Museets CO2-regnskab – kom godt fra start.

9 pct. af brugerne har deltaget i workshoppen: Bæredygtig udstillingsproduktion.

15 pct. af brugerne har deltaget i workshoppen: Bæredygtig arkæologi.

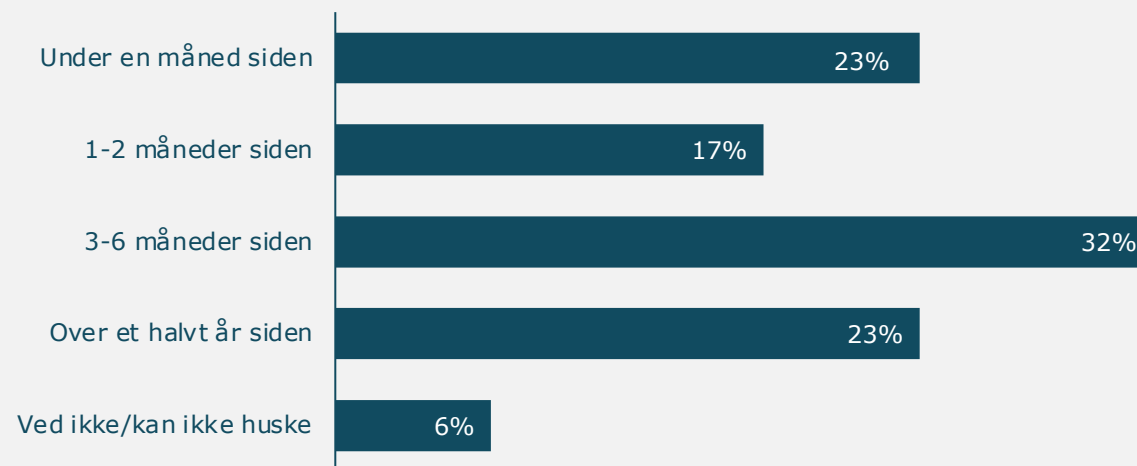
24 pct. af brugerne har deltaget i projektet: Bæredygtig klimastyring / Getting Climate Control under Control.

Størstedelen af brugerne har deltaget i en aktivitet for 3-6 måneder siden

I nedenstående figur ses det, at 32 pct. af brugerne har angivet, at det er 3-6 måneder siden, at de deltog i en aktivitet i forbindelse med Museernes Grønne Akademi.

I de kvalitative interviews fortæller museumslederne, at de alle har deltaget i kurset om grøn omstilling for museumsledere. Herudover fortæller flere af dem, at de har haft medarbejdere såsom driftschefer og økonomichefer til kurser om affaldssortering og CO2-regnskab.

Hvor længe siden er det, at du deltog i en aktivitet? N = 66

Indholdet af aktiviteter

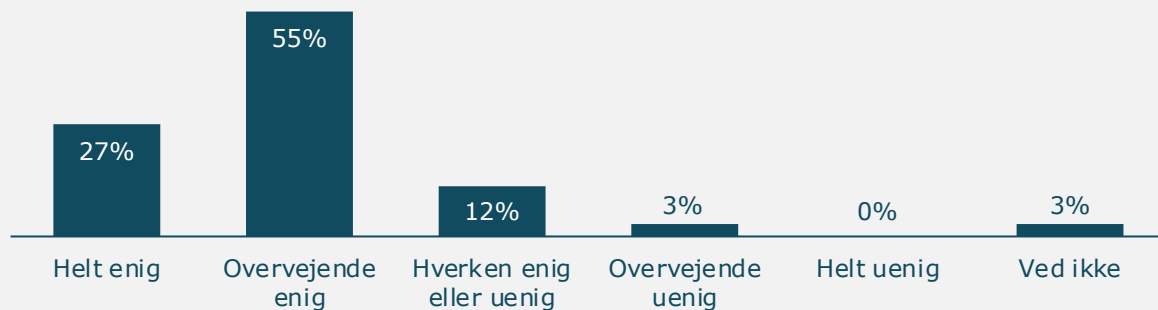
Størstedelen mener, at aktiviteterne havde et højt fagligt niveau

På nedenstående figur ses det, at 82 pct. af brugerne mener, at de aktiviteter, de har deltaget i, har haft et højt fagligt niveau. Dette indikerer en positiv opfattelse af kvaliteten af de kurser og aktiviteter, som Museernes Grønne Akademi udbyder. I de kvalitative interviews bliver det ligeledes fremhævet, at aktiviteterne bliver formidlet på en konkret og håndgribelig måde, og på et forståeligt niveau, hvor alle kan være med.

“Det var de rigtige emner. Jeg synes, at det var rigtigt fint. De prøvede at dumme det lidt ned for os, hvilket var godt. Det var meget hands on og konkret” - Museumsleder

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om den/de aktiviteter, som du har deltaget i fra Museernes Grønne Akademi?
- Aktiviteterne havde et højt fagligt niveau. N = 66

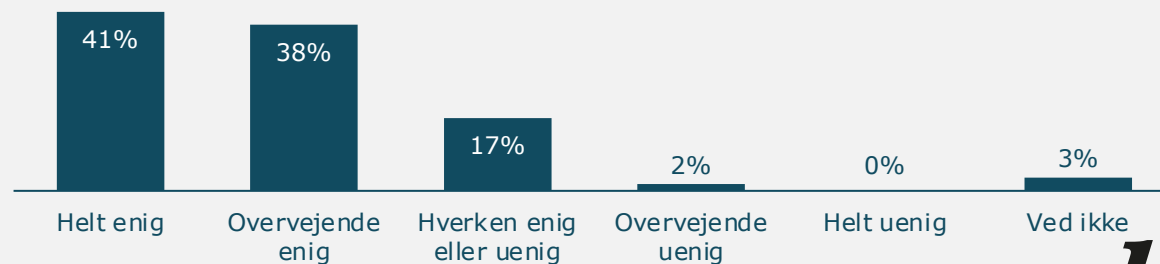
Bred enighed om, at aktiviteterens indhold havde stor relevans for ens arbejde

79 pct. af brugerne vurderer, at aktiviteterens indhold havde stor relevans for deres arbejde. Det fremgår i flere interviews med museumsledere, at det fungerede særligt godt, at underviserne lagde op til, at man skulle arbejde med udgangspunkt i ens egen organisation. På den måde blev indholdet mere nyttigt og relevant for museumsledernes videre arbejde med grøn omstilling.

“Det var også rigtig fint til kurset, at vi mappede vores egen organisation op imod en masse konkrete bæredygtighedstiltag. Hvis vi fx skulle arbejde med learning og inspiration – hvordan ville vi så gøre det? Den mapping har været rigtig nyttigt. Det gav noget, at man fik lov til at arbejde med ens egne ting” - Museumsleder

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om den/de aktiviteter, som du har deltaget i fra Museernes Grønne Akademi?
- Aktiviteternes indhold havde stor relevans for mit arbejde. N = 66

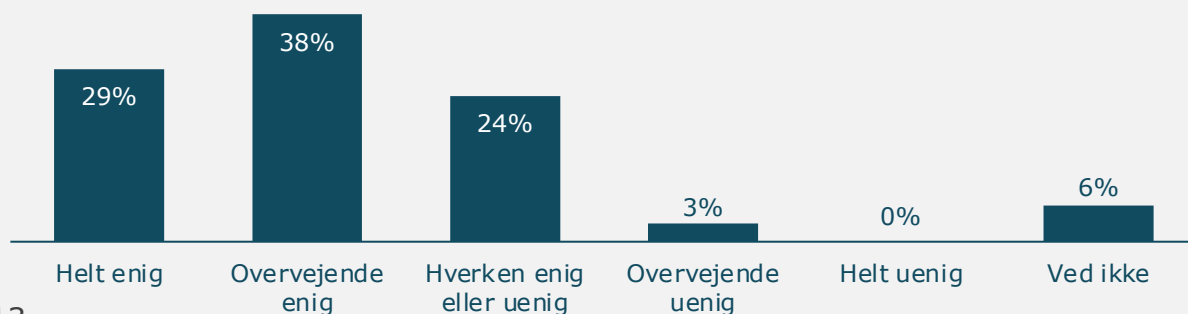
Oplevet udbytte af aktiviteter

Størstedelen oplever, at udbyttet af aktiviteterne matchede den pris og tid de brugte på at deltage

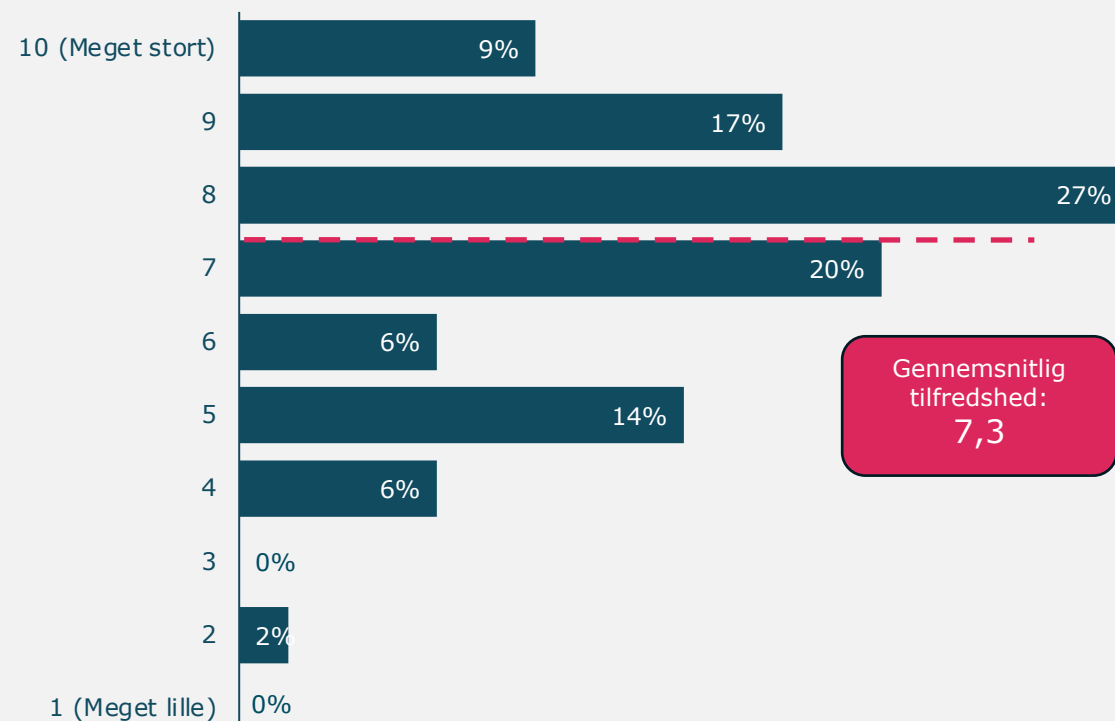
I nedenstående figur ses det, at 67 pct. af brugerne oplever, at udbyttet ved at deltage i aktiviteterne hænger sammen med den pris og tid, de brugte på at deltage. Samtidig ses det dog, at 24 pct. af brugerne ikke har en entydig holdning til spørgsmålet, og derfor placerer sig i kategorien "hverken enig eller uenig". Dette kan antyde, at der er nogle af deltagerne, som ikke er fuldt ud overbeviste om sammenhængen mellem investeringen af tid og pris og det overordnede udbytte af aktiviteterne.

På figuren til højre ses det, at brugernes gennemsnitlige vurderede udbytte ligger på 7,3 på en skala fra 1 til 10. Overordnet vurderes brugeres tilfredshed med udbyttet af kurserne og aktiviteterne derfor at være stor.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om den/de aktiviteter, som du har deltaget i fra Museernes Grønne Akademi? - Mit udbytte ved at deltage i aktiviteten stod mål med prisen og den tid, jeg brugte på at deltage i den. N = 66

På en skala fra 1-10 (hvor 1= meget lille og 10= meget stort), hvordan vil du så overordnet set vurdere dit samlede udbytte af aktiviteten? N = 66

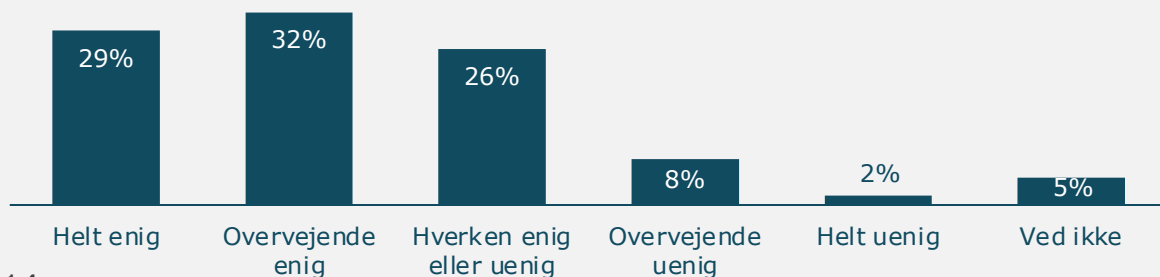
Brug af viden fra aktiviteter i det efterfølgende arbejde

Over halvdelen af brugerne har aktivt anvendt viden fra aktiviteterne i deres efterfølgende arbejde

61 pct. af brugerne angiver, at de aktivt har brugt den tilegnede viden fra aktiviteterne i deres efterfølgende arbejde med grøn omstilling på museerne. I modsætning hertil er der 10 pct. af brugerne, som mener, at de ikke aktivt har kunne bruge viden fra aktiviteterne. Herudover forholder 26 pct. af brugerne sig neutralt, eftersom de hverken er enige eller uenige i, at de aktivt har kunne bruge viden fra aktiviteterne i deres arbejde.

I de kvalitative interviews fremgår det, at flere af brugerne har taget viden og læring med sig fra aktiviteterne, det er dog ikke alle, der har brugt den nye viden i praksis – og hvis de har, er det på en mere indirekte måde. Flere understreger, at dette kan skyldes, at de stadig befinder sig i den indledende fase og derfor arbejder på at udvikle den endelige strategi for deres arbejde med grøn omstilling.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om udbyttet af aktiviteterne? - Jeg har aktivt brugt min viden fra aktiviteterne i mit efterfølgende arbejde. N = 66

"Jeg har ikke brugt det helt konkret i praksis, men jeg har fået viden og bedre indsigt i, hvordan vi skal gribe det an, og hvor vi skal sætte ind."

– Museumsleder

"Indirekte ja. På det tidspunkt havde vi nogle diskussioner om, hvad metodikken for vores strategi skulle være. Der fik vi en masse værktøjer på kurset til det. Og her da vi så rent faktisk skulle forme vores strategi, så gjorde vi brug af et af de værktøjer, som vi kendte fra kurset. Det endte dog ikke med at være den metodik, som vi brugte i det endelige format, men vi havde det med i vores diskussioner om strategien for arbejdet."

– Museumsleder

Brug af viden fra aktiviteter til at forbedre arbejdsgange

Størstedelen har kunne bruge viden fra aktiviteterne til at forbedre den måde, som de arbejder med grøn omstilling på

På figuren til højre ses det, at størstedelen af brugerne (64 pct.) er helt enige eller overvejende enige i, at den viden de har tilegnet sig ved deltagelse i aktiviteterne, er viden, de har kunne bruge til at forbedre den måde, som de arbejder med grøn omstilling på. Herudover er der 26 pct. af brugerne, som hverken er enige eller uenige i, om de har kunne bruge den nye viden til at forbedre måden, som de arbejder med grøn omstilling på. Kun 5 pct. er overvejende uenige i, at de har kunne bruge viden fra kurset til at forbedre måden, som de arbejder med grøn omstilling på.

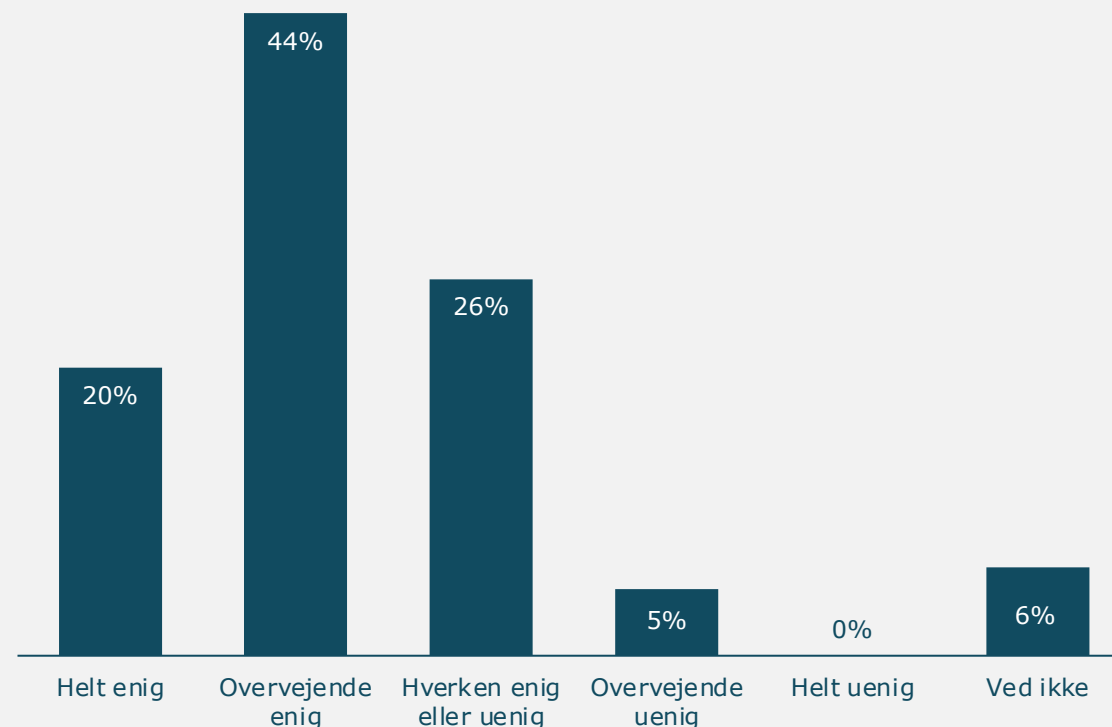
Dette indikerer således, ligesom på resultaterne på forrige side, at brugerne oplever, at kurserne er gode og udbytterige, om end nogle stadig er i den indledende fase med arbejdet med grøn omstilling, hvorfor viden fra kurserne og aktiviteterne ikke direkte har ledt til forandring endnu.

I de kvalitative interviews deler en museumsleder sin oplevelse af at kunne trække på og anvende den nye viden om grøn omstilling til at reflektere over og planlægge museets fremtidige tilgang til grøn omstilling.

“Der var et slide, hvor man fik overblik over måder at tænke grøn omstilling, som jeg trækker på, når jeg tænker på grøn omstilling, og hvordan vi skal gøre det fremadrettet.”
- Museumsleder

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om udbyttet af aktiviteten? - Jeg har kunnet bruge viden fra aktiviteten til at forbedre den måde, vi arbejder med grøn omstilling på. N = 66

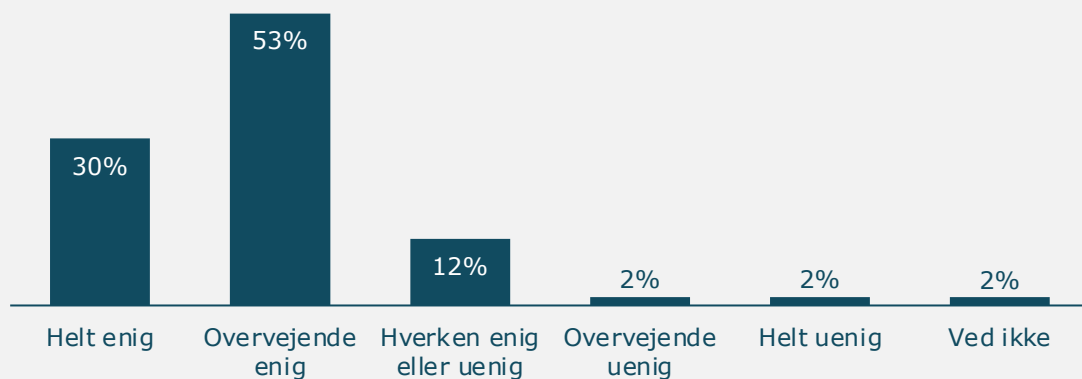
Inspiration til arbejdet med grøn omstilling

Flertallet har fået inspiration til arbejdet med grøn omstilling

På figuren nedenfor ses det tydeligt, at mange af brugerne har fået inspiration til, hvordan man fremover kan arbejde (mere) med grøn omstilling (73 pct.). I kontrast hertil ses det, at der kun er 4 pct., der angiver, at de ikke har fået inspiration til arbejdet med grøn omstilling ved at deltage i kurserne og aktiviteterne.

Tallene er med til at understrege betydningen af kurserne og aktiviteterne, som et effektivt redskab til at fremme og styrke bestræbelse på grøn omstilling på tværs af museer.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om udbyttet af aktiviteterne? - Jeg har fået inspiration til, hvordan vi fremover kan arbejde (mere) med grøn omstilling. N = 66

At få indblik i andre museers erfaring med grøn omstilling fremhæves som særligt værdifuldt

I de kvalitative interviews beskriver flere af brugerne betydningen af at få indblik i, hvilke erfaringer andre museer har gjort sig. Her fremhæves det, at vidensdelingen i høj grad har været værdifuld og fungeret som inspirationskilde til ens videre arbejde med grøn omstilling. Flere understreger, at erfaringsudveksling og at kunne lære af andre museers praksis er en styrke ved aktiviteterne, og at det derfor er vigtigt, at nogle af deltagerne på aktiviteterne har noget erfaring og har afprøvet forskellige tiltag.

“Man blev ført godt ind i stoffet, og så var der forskellige workshops, som var godt. Vi var både små og store museer, som var forskellige steder i processen. Så man hørte det, der stod i oplægget, og diskuterede og snakkede med kollegaer, som havde mange praktiske erfaringer. Og det er nogen gange der, man får mest ud af det, og hører, hvad de andre har gjort, og hvad der har fungeret godt for dem. Det er god viden og inspiration”. - Museumsleder

“Det er rigtig godt, hvis der sidder nogle, som selv har prøvet at gøre det, som det handler om. Nogen der er mere erfarne, der deltager og kan give sine erfaringer videre. Jeg håber, der er nogle, der kommer med nogle tips og tricks ift. udfordringer, de har stået med”. - Museumsleder

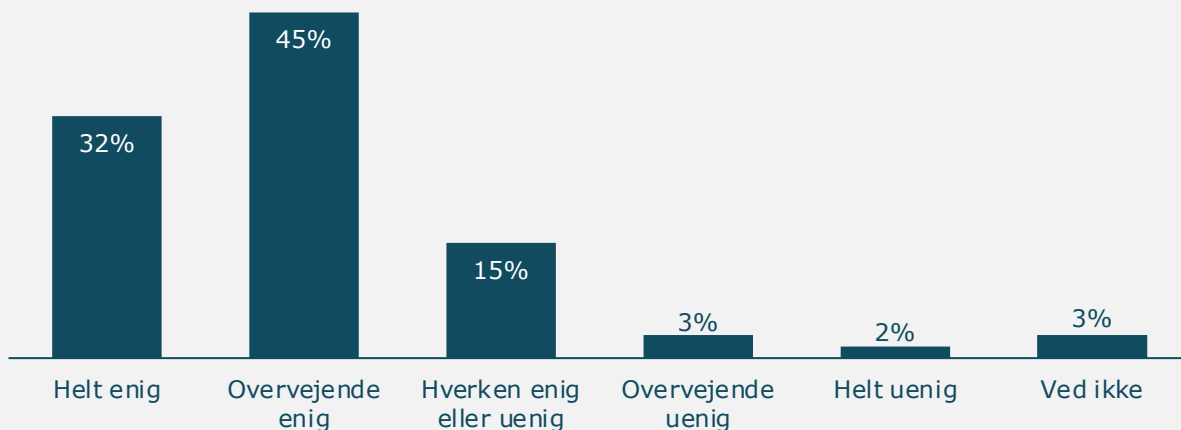
Aktiviteters indvirkning på motivationen

Aktiviteterne har haft en positiv indvirkning på deltagerens motivation

I spørgeskemaundersøgelsen svarer hele 77 pct. af brugerne, at deres motivation til at arbejde med grøn omstilling er blevet forstærket efter at have deltaget i kurserne og aktiviteterne. Dette tyder på, at kurserne og aktiviteterne har en positiv indvirkning på brugernes engagement og vilje til at arbejde med grøn omstilling.

Omvendt er kun 5 pct. af brugerne uenige i, at deres motivation til at arbejde med grøn omstilling er blevet forstærket på baggrund af deltagelsen i aktiviteten.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om udbyttet af aktiviteterne? - Jeg er blevet mere motiveret til at arbejde med grøn omstilling ved at deltage i aktiviteterne. N = 66

Deltagelse har styrket den eksisterende motivation

De interviewede museumsledere fortæller, at flere af dem allerede før kurset var engagerede i den grønne omstilling og aktivt arbejdede på at udvikle deres museum i en grønnere retning. Deltagelse i kurserne og aktiviteterne udbudt af Museernes Grønne Akademi har imidlertid forstærket den eksisterende motivation.

Som illustreret i citaterne på den kommende side, har det været motiverende for adskillige af deltagere at tilegne sig ny viden om grøn omstilling. De understreger, at aktiviteterne har styrket deres motivation, blandt andet fordi de fungerede som en påmindelse om emnets vigtighed, samt hjulpet med at igangsætte handling for den grønne udvikling fremadrettet.

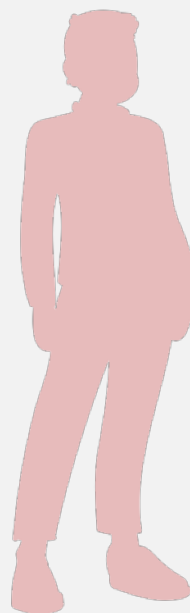
Herudover har det for flere været motiverende at blive bevidst om, at de ikke står alene i denne udviklingsproces, men at kolleger på andre museer også arbejder på den grønne omstilling, og står over for lignende udfordringer.

Aktiviteterne indvirkning på motivationen

“Det har været en motivation og givet nogle rammer og nogen at spille bold med ift. alt det her. Godt at vide, at der er nogle kollegaer, der står i nogle af de samme problemstillinger, og så kan man få inspiration og sparring.” – Museumsleder

“Det har givet mig blod på tanden til at gå i gang nogle steder, også hvor der er nogle lovkrav. Kurset har haft stor indflydelse på motivationen. Vi var nok startet alligevel, pga. tiden, men det at komme på kursus gør, at man kommer ud og hører noget om det. Jeg kunne også have sendt en medarbejder, hvilket vi nok også gør næste gang ift. alt det med CO2-regnskab, men lige til at få det løftet op synes jeg, det var vigtigt, at mit engagement brænder igennem overfor personalet. Vigtigt jeg er motivator, så det smitter positivt af på medarbejderne.” – Museumsleder

“Da jeg var på kursus, var der kun et par stykker, der rigtig var gået i gang med grøn omstilling, så det var lærerigt at høre om, hvordan andre har grebet det an. Få nogle ansigter på personer man kan kontakte – har været i kontakt med en af foredragsholderne efter. Jeg har brugt nogle af slidesne på personalemødet for at tydeliggøre, hvorfor og hvordan vi gør det her - processen i det og hvordan de kan spille ind i det, vi skal igennem. Så en måde at skabe noget motivation og mening.” – Museumsleder

“Motivationen ligger før kurset, men det inspirerer og godt at se katalog af uddannelsesmuligheder. En påmindelse om at det er vigtigt. Ved ikke, om jeg er blevet mere motiveret, men de konkrete anvisninger har gjort noget til at skubbe en i gang til at handle.” - Museumsleder

Kapitel 4

*Brugerne af Museernes
Grønne Akademi...*

Barrierer og fremtidig arbejde med grøn omstilling

Introduktion til kapitlet

Kapitel 4 omhandler, ligesom forrige kapitel, brugerne af Museernes Grønne Akademi.

Kapitlet bygger således også på surveyen blandt alle de museumsansatte - medarbejdere såvel som ledere – der i løbet af 2023 har deltaget på en eller flere af Museernes Grønne Akademi's kurser og aktiviteter. Derudover indeholder kapitlet ligeledes indsigter fra de fire interviews med museumsledere fra museer, som har gjort brug af Museernes Grønne Akademi's kurser og aktiviteter.

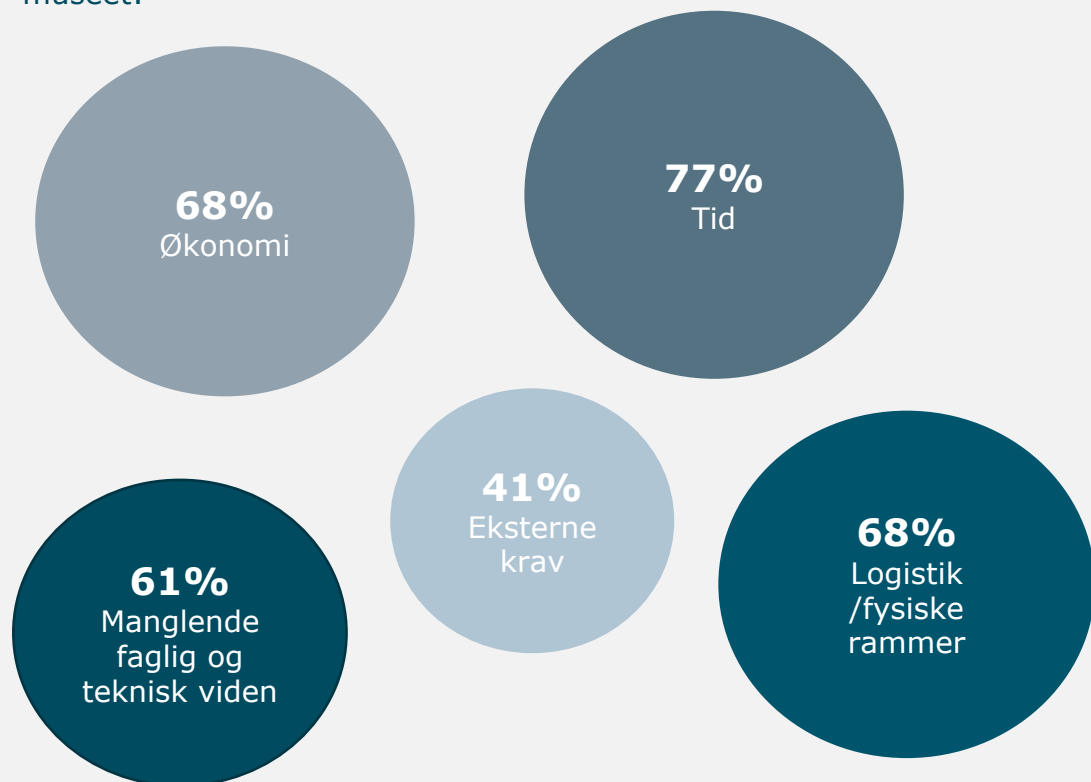
Kapitel 4 gengiver de resultater, som relaterer sig til de barrierer, som brugerne oplever for arbejdet med grøn omstilling, samt deres brug af og ønsker til kurser og aktiviteter fra Museernes Grønne Akademi i fremtiden.

Derudover indeholder kapitlet indsigter vedrørende charteret for grøn omstilling, som Museernes Grønne Akademi lancerede i november 2023. Kapitlet gennemgår konkret besvarelserne fra de museumsledere, som i dag er brugere af Museernes Grønne Akademi i forhold til, hvorvidt de ser deres museum tilslutte sig charteret, samt bevæggrundene for hvorfor eller hvorfor ikke.

Brugernes barrierer i forhold til grøn omstilling

Tid er den største udfordring i forhold til at indtænke grøn omstilling på museerne, herefter kommer økonomi samt logistik/fysiske rammer

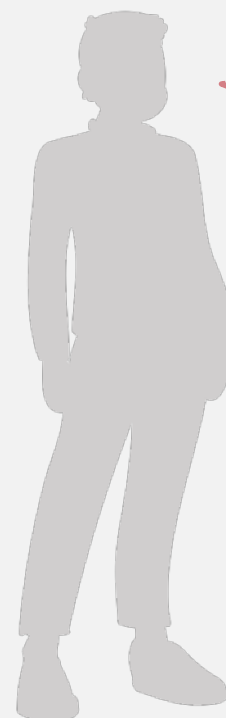
Andel brugere, der i høj eller meget høj grad mener, at nedenstående temaer er en udfordring i forhold til at indtænke grøn omstilling på museet:

N = 66

Geografisk placering og fredede bygninger fremhæves som særlige udfordringer i forhold til den grønne omstilling

I de kvalitative interviews bliver tid og økonomi også nævnt som de primære barrierer. Herudover fremhæves udfordringer med den geografiske placering af museerne i forhold til manglende offentlige transportmuligheder. Dette gør det sværere for gæster samt personale at komme ud til museerne, og gør, at man i højere grad er afhængig af en bil. Yderligere er der flere, som understreger, at placeringen i fredede eller kommunalejede bygninger kan være en barriere, når det kommer til at lave initiativer, der er mere grønne.

"Det er svært at lave energieffektivitet, når man er i enormt gamle fredede bygninger. For hvad kan man med en fredet bygning? Selvfølgelig er penge og tid også altid en barriere. Som statsinstitution så bliver man derudover mødt af rigtig mange krav. Så dem skal vi selvfølgelig også altid leve op til." - Museumsleder

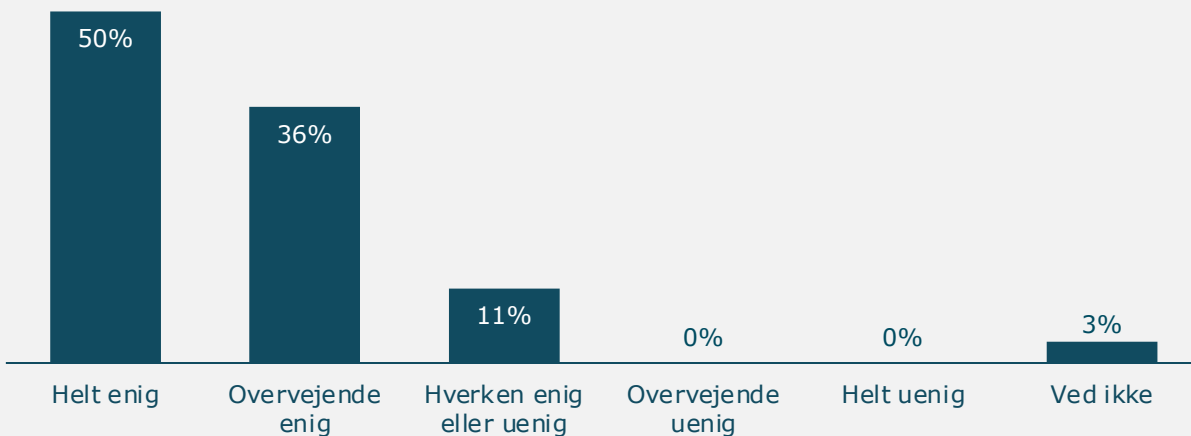
"Vi ligger langt ude på landet, hvor der ingen offentlig transport er. Der er behov for en bus eller anden form for kørsel fx elcykler. Så transport dør vi med, og så er en udfordring for os, at vi holder til i en fredet bygning, så vi kan ikke lave solceller eller skifte dørene ud, selvom vi gerne vil." - Museumsleder

Fremtidig brug af aktiviteter

Størstedelen forestiller sig at gøre brug af aktiviteter fra Museernes Grønne Akademi i fremtiden

Det tegner positivt, når hele 86 pct. af brugerne angiver, at de kunne forestille sig at gøre brug af aktiviteterne fra Museernes Grønne Akademi i fremtiden. I den sammenhæng er det værd at bemærke, at ingen af brugerne har angivet, at de ikke kunne forestille sig at deltage i aktiviteter i fremtiden.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg kunne godt forestille mig at gøre brug af aktiviteter fra Museernes Grønne Akademi i fremtiden. N = 66

Flest forestiller sig at deltage i workshoppen vedrørende bæredygtig udstillingsproduktion i fremtiden

I spørgeskemaundersøgelsen er brugerne, der kunne forestille sig at gøre brug af aktiviteterne i fremtiden, blevet spurgt ind til, hvilke aktiviteter de kunne forestille sig at deltage i. Her er der 46 pct. af brugerne, som har svaret, at de kunne forestille sig at deltage i workshoppen vedrørende bæredygtig udstillingsproduktion. Herudover er der flere, som kunne forestille sig at deltage i kurserne vedrørende CO2-regnskab (37 pct.) og grøn omstilling for museumsledere (36 pct.).

Hvilke aktiviteter kunne du forestille dig at deltage på i fremtiden? Det er muligt at krydse flere af. N = 59

Ønsker til fremtidige aktiviteter

Ønsker til fremtidige kurser og aktiviteter spænder bredt

I spørgeskemaundersøgelsen er brugerne blevet spurgt ind til deres ønsker ift., hvilke temaer inden for grøn omstilling, som de synes, det er særligt relevant, at Museernes Grønne Akademi fremover tilbyder kurser i. Nogle af emnerne, der går igen på tværs af brugerne, omhandler kurser, der viser gode eksempler på vellykkede bæredygtige museumspraksisser fra ind- og udlandet, kurser om hvordan man klogest prioriterer kræfter og midler, kurser om energioptimering i fredede og bevaringsværdige bygninger samt grønne løsninger ifm. transport, konservering og udstillingsproduktion.

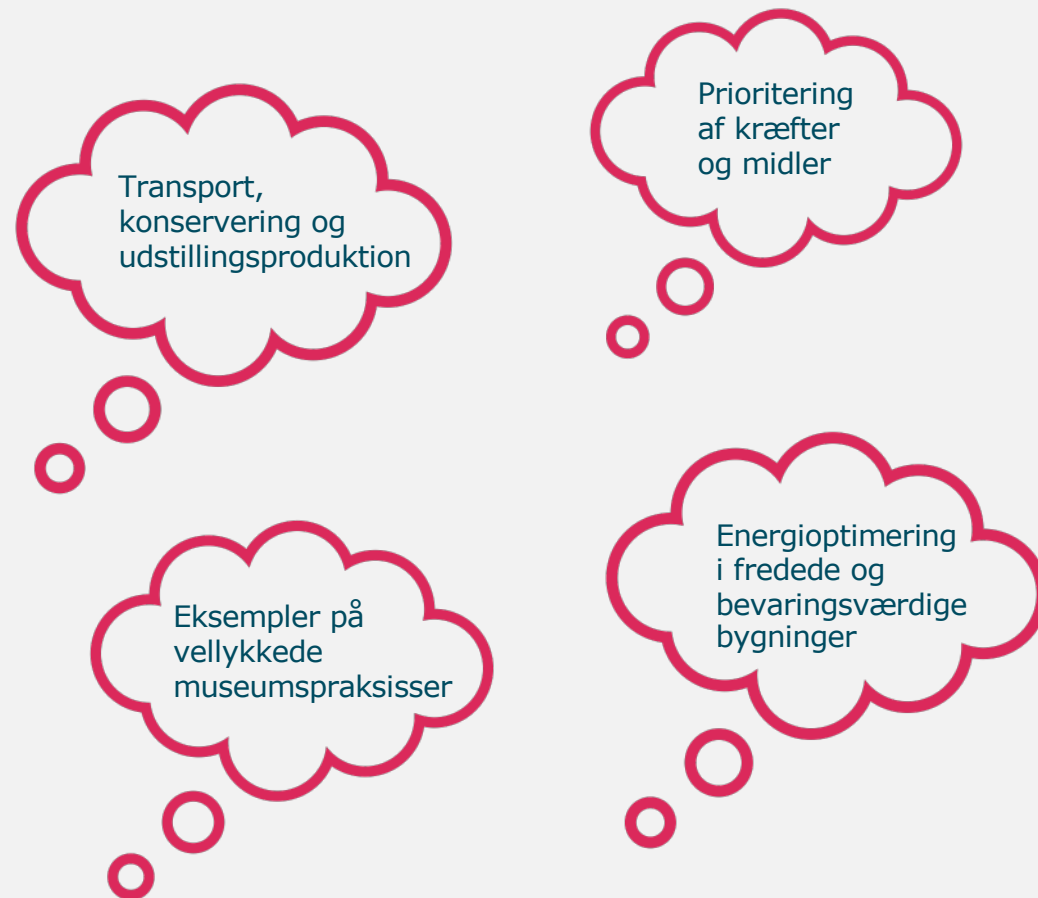
I de kvalitative interviews er der flere af ovenstående emner, som går igen. Her nævnes kurser om grøn omstilling i fredede bygninger og kurser, der er endnu mere "hands on" og praksisorienterede. Herudover er der et ønske om at fokusere mere på handprint delen (stigning af positive effekter) og mindre på footprint delen (reduceringen af negative effekter) i de fremtidige kurser.

"Jeg kunne godt ønske mig, at de flyttede sig væk fra footprint-sporet. Lige nu fokuserer de meget på CO2 osv. Det kunne være rigtig fint, hvis de her i det sidste projektår kiggede mere på handprint delen." - Museumsleder

Udpluk af eksempler på foreslåede emner til fremtidige kurser og aktiviteter

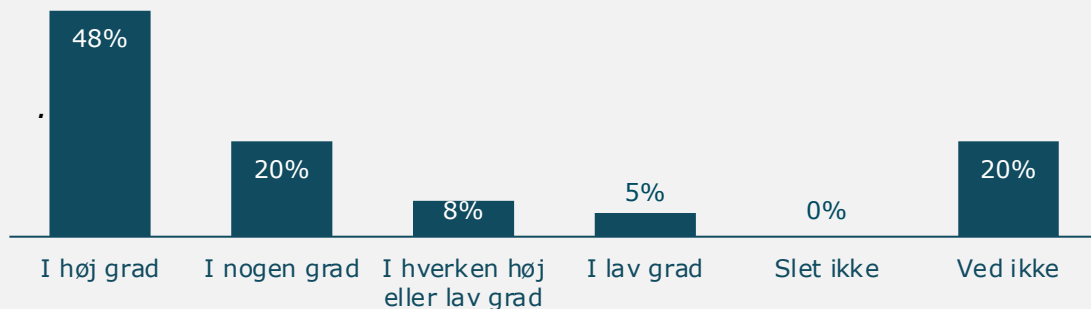
Det grønne charter

I spørgeskemaundersøgelsen er der 5 museer, som har angivet, at de har tilsluttet sig charteret for grøn omstilling. Tal fra Museernes Grønne Akademi viser, at 19 museer til dags dato har underskrevet charteret (information modtaget d. 26/2/2024).

Alle brugerne kender til det grønne charter, og mange forestiller sig at skrive under i fremtiden

I de kvalitative interviews fortæller alle brugerne, at de har kendskab til charteret, og at de har hørt om det igennem Organisationen Danske Museer eller ved deltagelse på Museernes Grønne Akademis kurser. Flere roser initiativet og fortæller, at de har skrevet under eller overvejer at gøre det. I spørgeskemaundersøgelsen er museumsledere, ledere med personaleansvar samt ledere med fagligt ansvar blevet spurgt ind til det grønne charter i fremtiden. På nedenstående figur ses det, at ud af dem der endnu ikke har skrevet under, er der 48 pct., som vurderer, at de med stor sandsynlighed skriver under på charteret inden for de kommende 1-2 år.

I hvor høj grad er der sandsynlighed for, at I som museum vil tilslutte jer charteret inden for de kommende 1-2 år? N = 40

Brugerne, der på nuværende tidspunkt ikke har underskrevet charteret, har en forventning om at gøre det i fremtiden

I de kvalitative interviews er der både brugere, som har underskrevet charteret, og brugere som ikke har. Brugere, som har skrevet under, fortæller, at de primært har gjort det, fordi det er et godt initiativ og fordi det tvinger dem til at gå i gang og få lagt en strategi for arbejdet med grøn omstilling. I den forbindelse bliver det dog understreget, at det ikke er noget, de aktivt vil reklamere med offentligt, da de er bange for at blive hængt op på det, men at de vil kunne bruge det internt og til at vise private kunder/fonde.

Brugerne, der på nuværende tidspunkt ikke har underskrevet charteret, fortæller, at de kender til charteret, og ved hvad det går ud på. I den sammenhæng bliver det nævnt, at de med stor sandsynlighed underskriver charteret i fremtiden, men at grunden til de endnu ikke har gjort det, er fordi, de inden forpligtigelse vil sikre sig, at de kan leve op til kriterierne.

“Vi har valgt at tilslutte os charteret af flere årsager. For det første for internt at tvinge os selv i gang. En måde at vi selv kommer i gang, får nogle målpunkter og noget der driver os. Noget vi skal nå, så en form for handlingsplan og derigennem får vist, hvad der er det vigtigste.” - Museumsleder

“Tænker vi skal på det, men inden det skal vi først have drøftet internt, hvordan vi får det gjort. [...] Vi skal have sat det i gang i huset først, for at det bliver realistisk. Så før man forpligter sig til noget, skal det være i orden, for at det bliver en succes.” - Museumsleder

Kapitel 5

*De nuværende "ikke-brugere"
af Museernes Grønne
Akademi...*

Identificering af ikke-brugere

Introduktion til kapitlet

Da 103 ud af Organisation Danske Museers 171 medlemsmuseer er brugere, betyder det, at **68** medlemsmuseer omvendt endnu ikke har gjort brug af Museernes Grønne Akademi. Det svarer til, at ca. **40 pct.** af medlemsmuseerne ikke har været i berøring med Museernes Grønne Akademi i løbet af det første år.

Dette kapitel omhandler de 68 museer, der i dag er såkaldte 'ikke-brugere' af Museernes Grønne Akademi. Kapitlet bygger på data fra nulpunktsmålingen i 2023, som 29 ud af disse 68 museer besvarede. En vigtig pointe er her, at nulpunktsmålingen udelukkende blev besvaret af museumsledere, hvorfor data i dette kapitel udelukkende bygger på museumslederens besvarelser (dette modsat data fra midtvejsevalueringens bruger-survey, som blev præsenteret i kapitel 3 og 4, som bygger på både ledere og medarbejderes besvarelser).

Med udgangspunkt i det data identificerer **kapitel 5** de karakteristika, som kendetegner ikke-brugerne i forhold til alt fra museumstype og størrelse til hvilken region i landet, museet ligger i. Derudover gengiver kapitlet, hvordan ikke-brugerne fordeler sig på en række udvalgte spørgsmål fra nulpunktsmålingen i 2023 for at blive klogere på disse museers barrierer for og nuværende arbejde med grøn omstilling.

Karakteristika for ikke-brugere

Der er flest ikke-brugere i Region Nordjylland

Blandt de museer, som *ikke* har brugt aktiviteterne udbudt af Museernes Grønne Akademi, gør det sig gældende, at flest er tilknyttet et museum i Nordjylland (44 pct.). Omvendt er færrest ikke-brugere tilknyttet et museum i Midtjylland (17 pct.).

Der er flest ikke-brugere på naturhistoriske museer

I forhold til museumsområde er der flest ikke-brugere blandt de naturhistoriske museer (100 pct.). Det skal dog nævnes, at denne kategori indeholder få besvarelser (kun to besvarelser), hvorfor det ikke nødvendigvis er retvisende. Derefter er der flest ikke-brugere blandt kulturhistoriske museer uden arkæologisk ansvar (56 pct.).

Der er flest ikke-brugere på ikke statsanerkendte museer

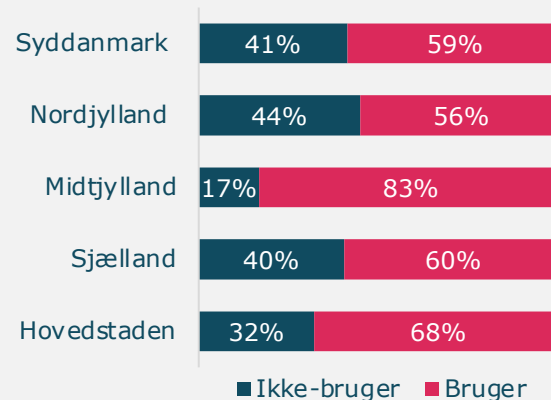
Flest ikke-brugere er tilknyttet de ikke statsanerkendte museer (42 pct.). Dernæst er det de statsanerkendte museer, hvor 33 pct. er ikke-brugere. Endelig er de statslige museer den museumstype med den mindste andel af ikke-brugere (20. pct.).

Der er flest ikke-brugere på de mindre museer

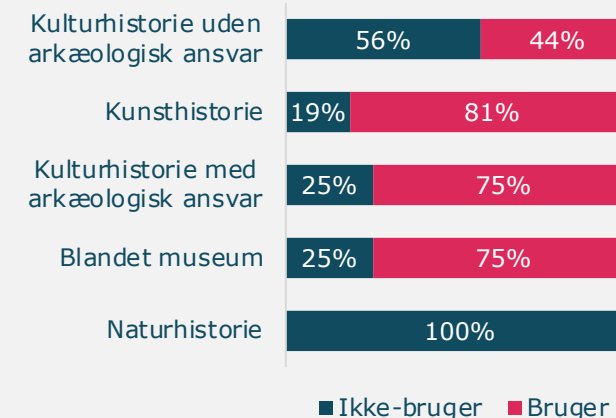
Når man ser på museernes størrelse ud fra årsomsætning, er det tydeligt at se, at der er flest ikke-brugere blandt de mindre museer, som har en omsætning på under 5. mio. kr. (67 pct.). Herefter er det de mellemstore museer (41 pct.). Færrest ikke-brugere er blandt de store museer, som har en omsætning på over 25. mio. kr. (18 pct.).

OBS: Data over brugerne i figurerne til højre er ligeledes fra nulpunktsmålingen i 2023 for at opstille et så korrekt sammenligningsgrundlag som muligt.

I hvilken region ligger det museum, du er tilknyttet?
N = 85

Hvilke af følgende området hører museet under? N = 85

Hvilken kategori passer dit museum i? N = 85

Statsligt

20 pct.

Statsanerkendt

33 pct.

Ikke statsanerkendt

42 pct.

Størrelse på museer ud fra omsætning i 2022.
N = 85 (kategorien "ved ikke" er udeladt)

Omsætning på under 5. mio. kr.

67 pct.

Omsætning mellem 5-25. mio. kr.

41 pct.

Omsætning på 25 < mio. kr.

18 pct.

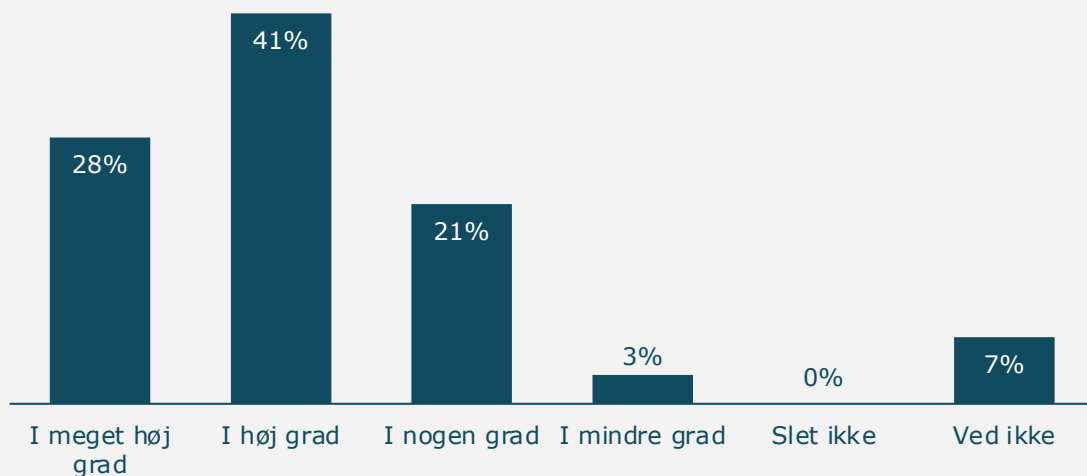
Ikke-brugeres forudsætninger for at arbejde med grøn omstilling

Størstedelen af ikke-brugerne oplever, at medarbejderne har en velvilje til at arbejde med grøn omstilling

I spørgeskemaundersøgelsen angiver 69 pct. af museumslederne på museer, der på nuværende tidspunkt er ikke-brugere, at der i høj grad eller meget høj grad er en velvilje til at arbejde med grøn omstilling blandt medarbejderne på museet.

Den positive holdning indikerer et potentiale for en bred opbakning til grønne initiativer i fremtiden.

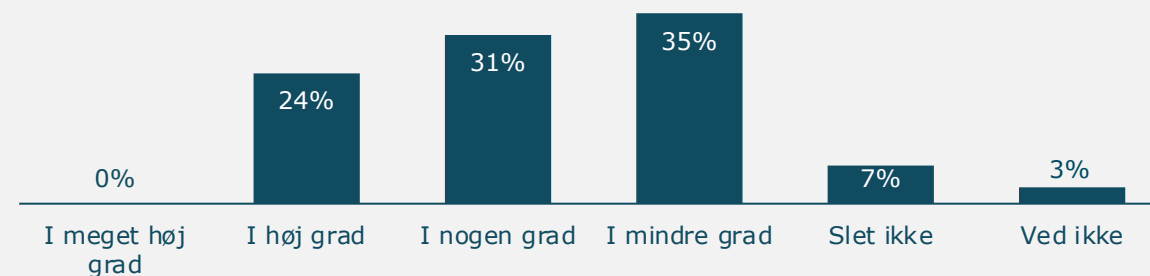
I hvor høj grad oplever du, at der er en velvilje til at arbejde med grøn omstilling blandt medarbejderne på museet? N = 29

Museerne, der på nuværende tidspunkt er ikke-brugere, mangler kompetencer til at arbejde med grøn omstilling

På baggrund af museernes egen vurdering af deres kompetencer til at arbejde med grøn omstilling oplever 24 pct. af ikke-brugerne, at de i høj grad har de nødvendige kompetencer til at arbejde med grøn omstilling på museet, mens ingen i meget høj grad mener at have de nødvendige kompetencer. 31 pct. af museerne, som er ikke-brugere, oplever, at de i nogen grad har de nødvendige kompetencer til at arbejde med grøn omstilling på museet, mens 42 pct. oplever, at de i mindre grad eller slet ikke har de nødvendige kompetencer.

I hvor høj grad mener du, at I har de nødvendige kompetencer til at arbejde med grøn omstilling på museet? N = 29

79% af museumslederne, på museer der er ikke-brugere, oplever i mindre grad eller slet ikke, at de har den nødvendige investeringskraft til at arbejde med grøn omstilling på museet (f.eks. til investering i solceller, udskiftning af lys mm.).

Ikke-brugernes nuværende prioriteringer i forhold til grøn omstilling

Ikke-brugere prioriterer at arbejde med grøn omstilling på udstillingsområdet

Langt størstedelen af museerne, der på nuværende tidspunkt ikke benytter sig af tilbuddene udbudt af Museernes Grønne Akademi, angiver udstillingsområdet som det område, hvor de i højeste grad prioriterer at arbejde med grøn omstilling. Området omhandlende bygninger er også angivet som højt prioriteret og dernæst driftsområdet. Det område, som museerne i mindste grad prioriterer at arbejde med grøn omstilling af, er bevaringsområdet.

I hvor høj grad prioriterer I at arbejde med grøn omstilling af følgende områder på museet? (Rangeret efter prioritet)*. N = 29

1. Udstillinger

2. Bygninger

3. Drift

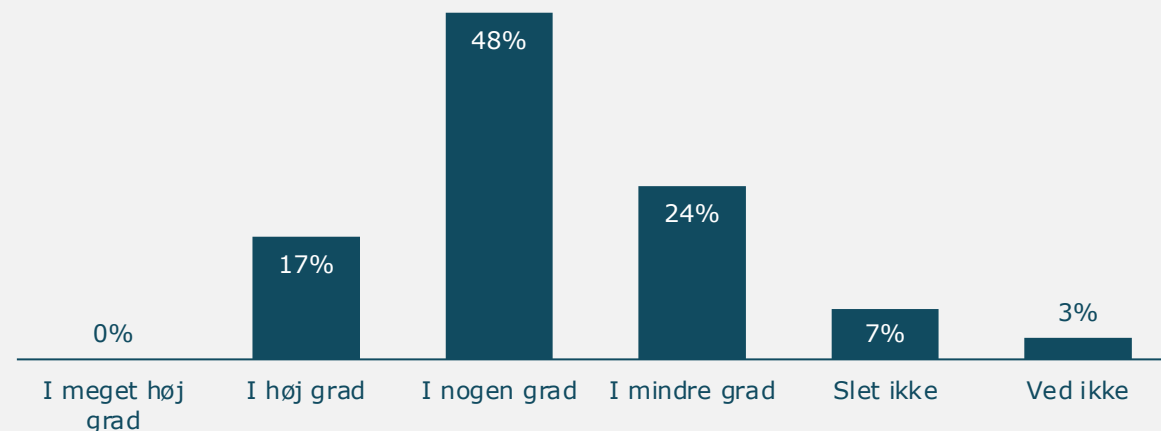
4. Bevaring

*Ovenfor ses den rækkefølge, som flest museer har prioriteret områderne i.

Ikke-brugerne mangler viden om, hvordan de skal prioritere deres indsatser i forhold til grøn omstilling

Selvom ikke-brugerne prioriterer at arbejde med grøn omstilling af de førnævnte områder, er det blot 17 pct. af ikke-brugerne, der i høj grad ved, hvordan de skal prioritere deres indsatser i forhold til grøn omstilling. 31 pct. af ikke-brugerne ved i mindre grad eller slet ikke, hvordan de skal prioritere museets indsatser og 48 pct. ved det i nogen grad.

I hvor høj grad oplever du at vide, hvordan du skal prioritere museets indsatser i forhold til grøn omstilling? N = 29

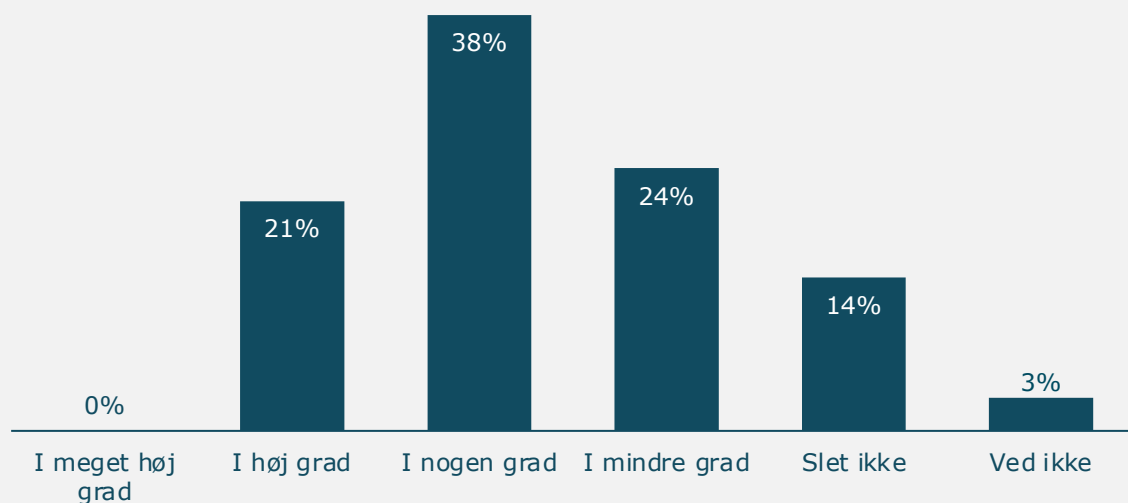

Det ledelsesmæssige, strategiske arbejde blandt ikke-brugerne

Museerne, der er ikke-brugere af tilbuddene, indtænker i nogen grad grøn omstilling i ledelsen af museet

I nedstående figur ses det, at 38 pct. af museerne, der er ikke-brugere af tilbuddene, i nogen grad har indtænkt grøn omstilling i ledelsen af museet. Der er dog ingen af museerne, der i meget høj grad (0 pct.) er lykkedes med at indtænke grøn omstilling i ledelsen af museet. Det indikerer dermed, at der er plads til forbedring og behov for flere kompetencer til at indtænke grøn omstilling i ledelsen af museerne.

I hvor høj grad oplever du, at I lykkes med at indtænke grøn omstilling i ledelsen af museet? N = 29

Museerne, der er ikke-brugere af tilbuddene, har i lav grad koordineret og systematiseret arbejdet med grøn omstilling

21 pct. af ikke-brugerne har nedsat en arbejdsgruppe eller udvalgt en miljøansvarlig på museet, som har til ansvar at arbejde med den grønne omstilling.

17 pct. af ikke-brugerne har udarbejdet en strategi for arbejdet med grøn omstilling.

3 pct. af ikke-brugerne har lavet konkrete mål for arbejdet med grøn omstilling, fx for at nedbringe museets CO2-forbrug.

24 pct. af ikke-brugerne indsamler andre typer af data på klima- og miljøbelastning i form af f.eks. energiforbrug, madspild osv.

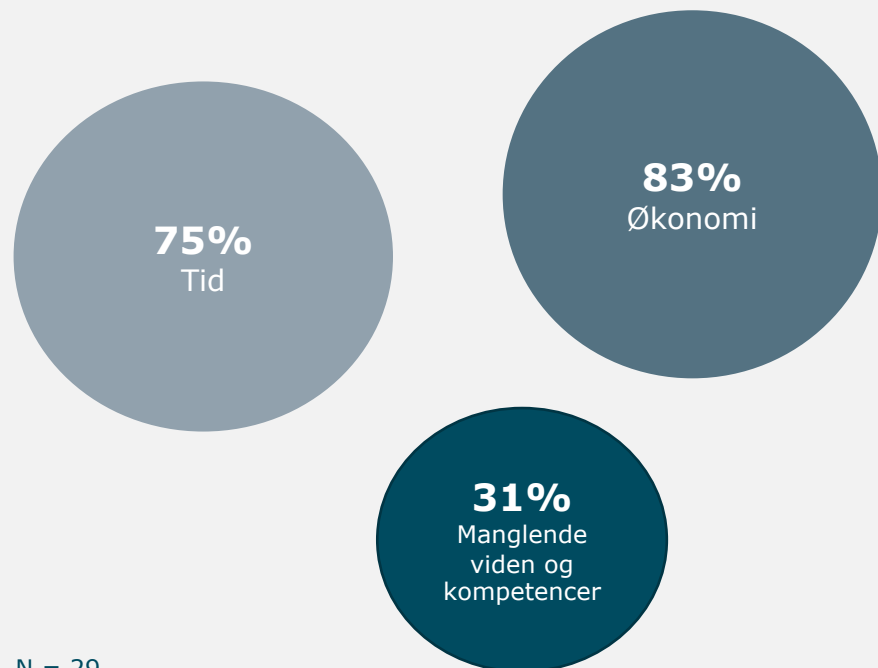

28 pct. af ikke-brugerne følger op på de klima- og miljøtiltag, som de har igangsat.

Barrierer i forhold til grøn omstilling

Økonomi og tid er de største udfordringer i forhold til grøn omstilling i det ledelsesmæssige arbejde

Andel ikke-brugere, der i høj eller meget høj grad mener, at nedenstående temaer er en udfordring i forhold til at arbejde med grøn omstilling i det ledelsesmæssige arbejde:

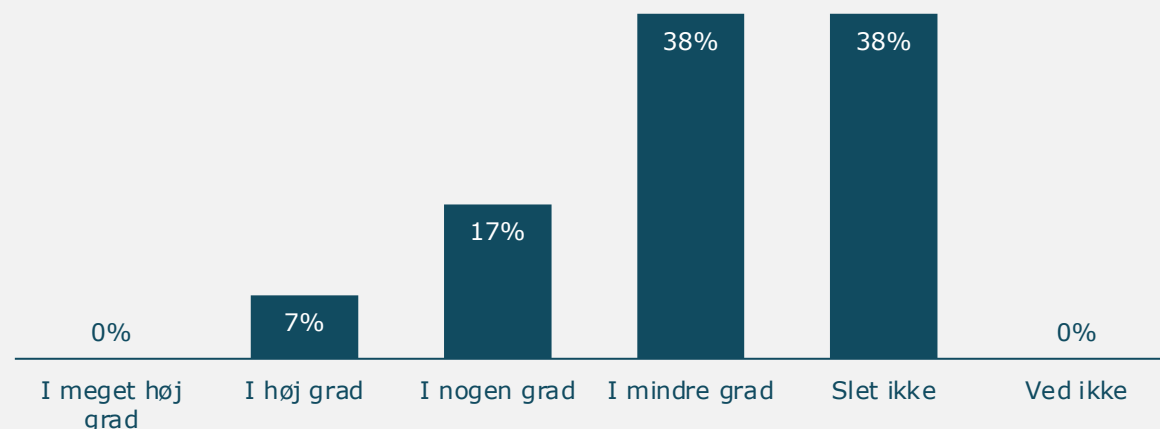

Få ikke-brugere tilbyder, at deres medarbejdere kan deltage i kurser og efteruddannelse inden for grøn omstilling

Hele 76 pct. af museerne, der er ikke-brugere, tilbyder i mindre grad eller slet ikke, at deres medarbejdere kan deltage i kurser eller efteruddannelse inden for grøn omstilling. Omvendt er der kun 7 pct., der angiver, at de i høj grad tilbyder deltagelse i kurser og efteruddannelse, mens ingen angiver at tilbyde det i meget høj grad.

Ovenstående tal kan tænkes at hænge sammen med de førnævnte udfordringer, nemlig økonomi og tid.

I hvor høj grad tilbyder museet i dag medarbejderne at deltage i kurser/efteruddannelse inden for grøn omstilling? N = 29

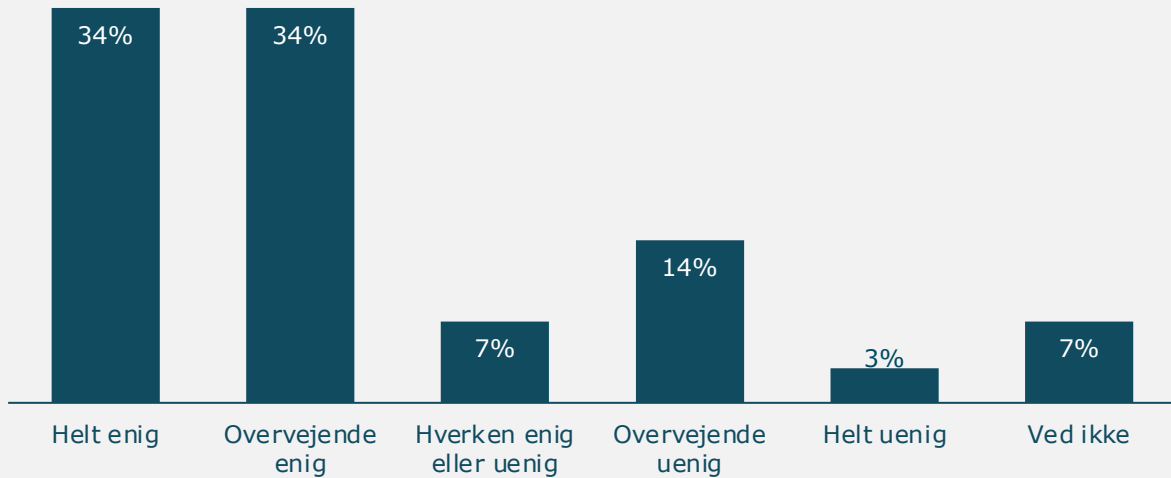

Fremtidigt arbejde med grøn omstilling

Størstedelen mangler faglig og teknisk viden om, hvordan man planlægger og gennemfører grøn omstilling

Lidt over to tredjedele (68 pct.) af museumslederne fra museer, der er ikke-brugere, mener, at de mangler nødvendig faglig og teknisk viden om, hvordan man planlægger og gennemfører grøn omstilling på et eller flere områder. Omvendt er 17 pct. overvejende uenige eller helt uenige i, at de mangler faglig og teknisk viden om dette.

Vi mangler faglig/teknisk viden om, hvordan vi planlægger og gennemfører grøn omstilling på et eller flere områder. N = 29

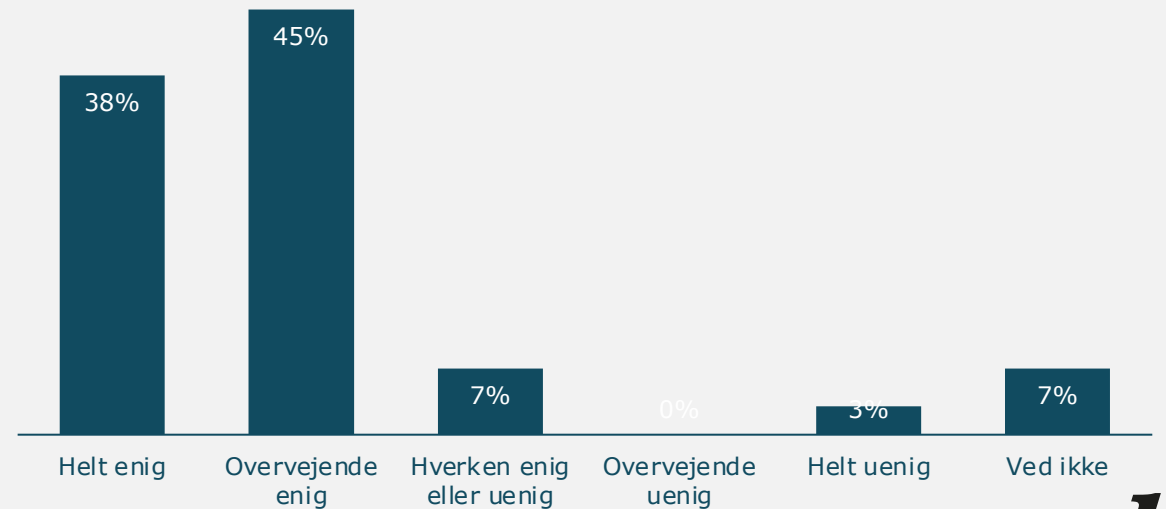

Flertallet ønsker at få inspiration fra andre museer

I forhold til at blive bedre til at arbejde med grøn omstilling ønsker hele 83 pct. af museumslederne fra museer, der er ikke-brugere, at få inspiration fra andre museer.

Det vidner om en stærk vilje til at lære af andres praksisser, og åbenhed overfor at samarbejde på tværs af museer for at opnå gensidig inspiration og erfaringsudveksling.

Jeg vil gerne have inspiration fra andre museer til, hvordan vi i højere grad kan arbejde med grøn omstilling. N = 29

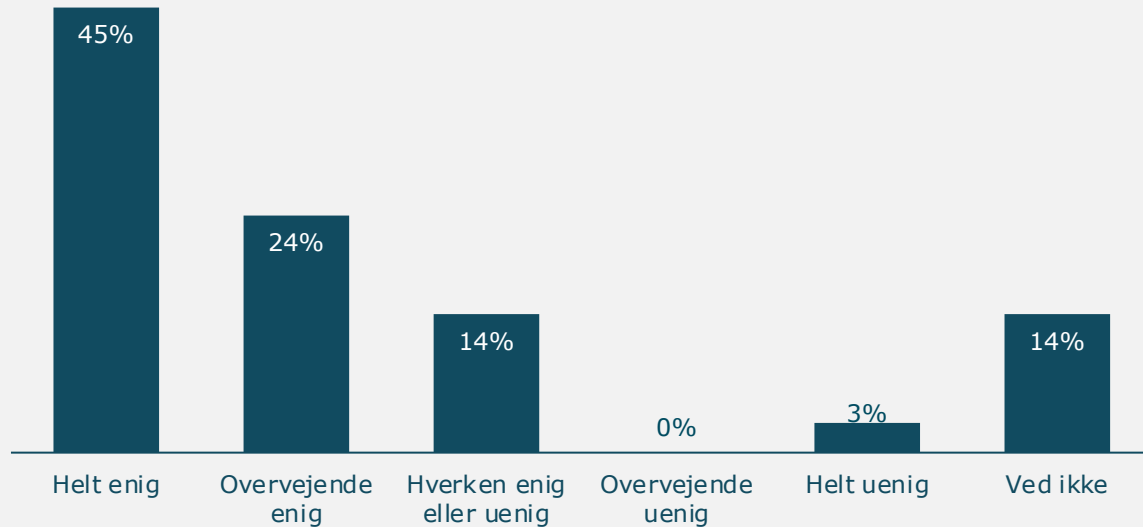

Fremtidigt arbejde med grøn omstilling

Mange ikke-brugere vil gerne dele viden og erfaringer i forhold til grøn omstilling med andre museer

69 pct. af museumslederne fra museer, der er ikke-brugere, er villige til at dele ud af deres viden og erfaringer i forhold til grøn omstilling med andre museer. Dette indikerer en positiv og åben tilgang til samarbejde på tværs af museer.

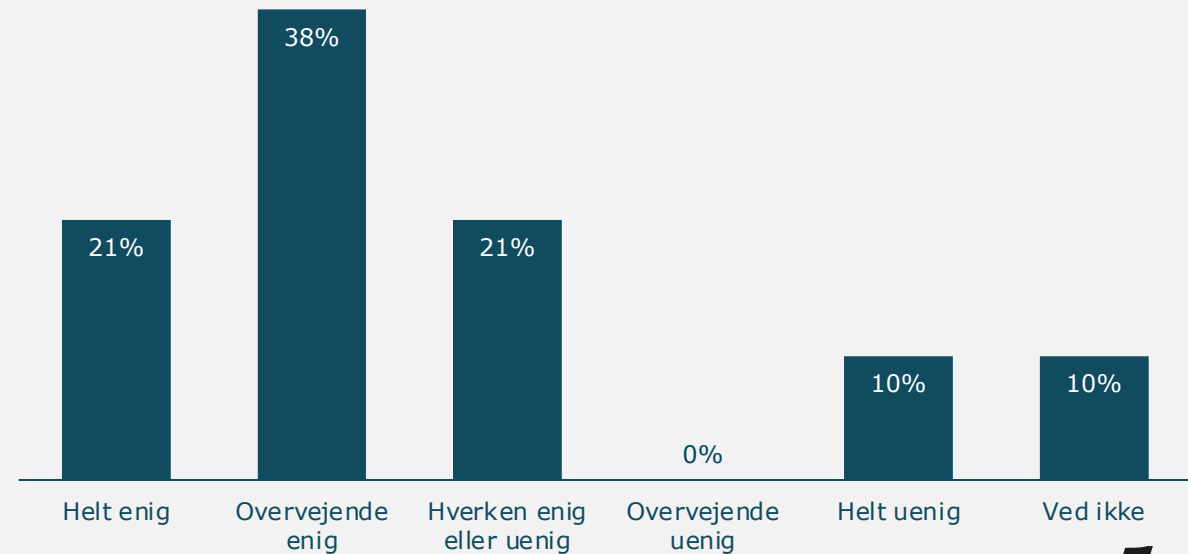
Jeg vil gerne dele vores viden og erfaringer i forhold til grøn omstilling med andre museer. N = 29

Over halvdelen af ikke-brugerne ønsker at indgå i et forpligtende netværk om grøn omstilling

Der er 59 pct. af museumslederne, fra museer der er ikke-brugere, som ønsker at indgå i et forpligtende netværk om grøn omstilling. Omvendt er der 10 pct., som ikke ønsker at indgå i et forpligtende netværk, mens 21 pct. forholder sig neutralt til ønsket om et forpligtende netværk om grøn omstilling.

Vi ønsker som museum at indgå i et forpligtende netværk om grøn omstilling. N = 29

Kapitel 6

*De nuværende "ikke-brugere"
af Museernes Grønne
Akademi...*

Årsager til manglende brug af Museernes Grønne Akademi

Introduktion til kapitlet

Kapitel 6 omhandler, ligesom forrige kapitel, ikke-brugerne af Museernes Grønne Akademi.

Kapitlet bygger dog i stedet for data fra nulpunktsmålingen på syv kvalitative interviews med museumsledere fra ikke-bruger museer gennemført i 2024.

Kapitel 6 gengiver de kvalitative resultater, som relaterer sig til, *hvorfor* nogle museer endnu ikke har anvendt kurser og aktiviteter fra Museernes Grønne Akademi. Kapitlet bygger således ovenpå de kvantitative data vist i kapitel 5 med kvalitative uddybninger fra interviewene med museumsledere.

Årsager til manglende brug af Museernes Grønne Akademi

Størstedelen har kendskab til Museernes Grønne Akademi

Mange af de interviewede museer fortæller, at de er bekendte med Museernes Grønne Akademi og synes, at det er et godt initiativ. De fleste har hørt om Museernes Grønne Akademi gennem Organisationen Danske Museer. Nogle påpeger dog samtidig, at de ikke har dybdegående indsigt i, hvilke kurser og aktiviteter de udbyder.

“Jeg har hørt om det før igennem samarbejdet med ODM. Vi følger med i det danske museumslandskab og hvad der sker, så på den måde kender jeg til det. Men jeg kender ikke til, hvad de specifikt tilbyder.” - Museumsleder

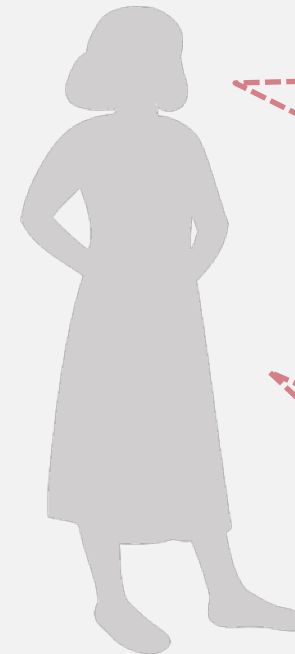
Enkelte har dog aldrig stiftet bekendtskab med Museernes Grønne Akademi. Det understreges her, at dette muligvis kan skyldes udskiftning i ledelsen og dermed manglende videregivelse af information. Dog er alle interesserede i at høre mere om, hvad Museernes Grønne Akademi tilbyder af aktiviteter.

“Nej jeg kender ikke til Museernes Grønne Akademi. Så manglende kendskab er grunden til, at vi ikke bruger det. Jeg er ny i stillingen, så det kan være, der er noget information, der ikke er kommet frem. Hvis jeg fik kendskab til det, kunne vi måske have lyst til at deltage, da vi går op i den grønne omstilling og allerede har gjort en masse.”
- Museumsleder

Flere ikke-brugere er allerede godt i gang med den grønne omstilling, og føler derfor ikke, at de har haft behov for tilbuddene

Flere af ikke-brugerne fortæller, at de allerede har taget betydelige skridt i retningen af grøn omstilling, og mener derfor ikke, at de har haft behov for, at deltage i de kurser og aktiviteter Museernes Grønne Akademi udbyder. Flere pointerer, at deres manglende brug af akademiets tilbud ikke skyldes modvilje mod projektet, men snarere det faktum, at de som museum allerede føler sig godt på vej i forhold til den grønne omstilling.

“Vi var allerede i fuld gang, da det kom på banen. Vi synes, det er helt rigtigt det, der sker, og vores bæredygtighedsmand har meldt sig til noget, der kommer snart. Så der er ikke modvillige mod dem, men fordi vi allerede er lidt forud, så har behovet ikke været der.” - Museumsleder

“Jeg har følt, at vi var lidt foran, så derfor var det ikke det, vi ville bruge ressourcer på. [...] De antager lidt, at vi alle er på bar bund, men det er vi ikke. Vi har arbejdet med det i noget tid.” - Museumsleder

Årsager til manglende brug af Museernes Grønne Akademi

Prioritering af fokus har været afgørende for museernes manglende brug

Alle de interviewede ikke-brugere anser den grønne omstilling som en vigtig sag. Dog fortæller nogle af museumslederne, at den manglende brug af Museernes Grønne Akademi i høj grad skyldes prioritering af ens fokus. De lægger vægt på, at de i første omgang har prioriteret at få museets drift til at fungere optimalt, før de retter deres opmærksomhed mod den grønne omstilling. Dette har medført, at de ikke har været klar til at engagere sig i de grønne aktiviteter, som Museernes Grønne Akademi tilbyder.

“Vi har ikke brugt det, da fokus er på at få rettet op på museum og få driften til at køre. Hvis vi havde et museum, der var i rigtig god drift og havde ordentlige ressourcer, ville jeg gerne mere grøn omstilling, men vi skal have hverdagen til at fungere i første omgang.”
- Museumsleder

“Det er et fantastisk initiativ, så vi vil gerne være med i det, men når man er en lille organisation, så er det et prioriteringsspørgsmål. Hvis vi går ind i det arbejde, så skal det også prioriteres. Der er mange andre ting, der er mere presserende. Ikke fordi det [grøn omstilling] ikke er vigtigt, men der er nogle grundlæggende ting, der skal være styr på først.” - Museumsleder

Økonomiske og tidsmæssige ressourcer er de primære barrierer for brugen af Museernes Grønne Akademi

Overordnet er der opbakning til at deltage i kurser om grøn omstilling blandt museerne, flere fremhæver dog mangel på økonomiske ressourcer som den primære hindring. Herudover bliver tid også nævnt, som en afgørende barriere i forhold til brugen af Museernes Grønne Akademi. I og med at det kræver økonomiske og tidsmæssige ressourcer at sende medarbejdere til kurser, bliver det nedprioriteret. I denne sammenhæng er der enkelte, som udtrykker frustration over, at de fysiske aktiviteter ofte foregår i København, og på den måde bliver deltagelse i aktiviteterne ekstra ressourcekrævende for de museer, der kommer langvejs fra. Her kunne der ligge et potentiale i at øge opmærksomheden på muligheden for webinarer samt kurser i Aarhus.

“Jeg synes, det er et sympatisk projekt og vil gerne støtte op om initiativet, men det er ikke noget, vi kommer til at putte mange ressourcer i lige nu, da vi er presset på tid og penge.” - Museumsleder

“Jeg synes Det Grønne Akademi virker meget spændende og relevant, jeg har bare ikke haft tid til at udnytte nogle af de tilbud. Og så har det også været et spørgsmål om timing, da vi, inden vi går ind i dybere projekter og satsninger om bæredygtighed, lige skal have formuleret vores nye strategi. Så vi kender til det, men har ikke haft tid og ressourcer til at gøre brug af det.” - Museumsleder

Kapitel 7

*De nuværende "ikke-brugere"
af Museernes Grønne
Akademi...*

Brug af Museernes Grønne Akademi i fremtiden

Introduktion til kapitlet

Kapitel 7 omhandler, ligesom kapitel 5 og 6, ikke-brugerne af Museernes Grønne Akademi.

Kapitlet bygger på samme datagrundlag som kapitel 6, og gengiver således resultaterne fra de syv kvalitative interviews med museumsledere fra museer, der endnu ikke har gjort brug af Museernes Grønne Akademi.

Fokus i **kapitel 7** er på ikke-brugernes syn på og forestillinger om deres fremtidige brug af Museernes Grønne Akademi. Derudover indeholder kapitlet indsigter vedrørende ikke-brugernes tanker om charteret for grøn omstilling, samt hvorvidt de kan se deres museum tilslutte sig charteret på sigt.

Ønsker til kurser og aktiviteter i fremtiden

Flere forestiller sig at benytte Museernes Grønne Akademi i fremtiden

Flere af de interviewede ikke-brugere giver udtryk for, at de i fremtiden vil benytte sig af aktiviteterne udbudt af Museernes Grønne Akademi. Flere kan se det positive i muligheden for at tilegne sig mere information om den grønne omstilling gennem kurser, men understreger igen, at økonomiske og tidsmæssige ressourcer samt prioritering har stor betydning for den fremtidige brug.

“Jeg kan godt forestille mig at gøre mere brug af deres kurser og aktiviteter i fremtiden. Men håber også, vi har ramt et niveau, hvor vi har styr på tingene og så skal bevare det, vi har gang i nu. Om det kræver nye kurser, det ved jeg ikke. Men det handler også om menneskelige ressourcer, for vi skal først og fremmest være et museum, der fungerer og efterfølgende tænke på klima og bæredygtighed.” - Museumsleder

“Det er ikke noget, som vi kommer til at gøre lige nu [benytte aktiviteterne Museernes Grønne Akademi tilbyder]. Vi genbruger, hvad vi kan, så det er et stykke nede på behovspyramiden.” - Museumsleder

Ønsker til kurser og aktiviteter

Flere har en intention om at blive mere grønne og bæredygtige, men lægger samtidig vægt på det økonomiske aspekt af grøn omstilling. I den forbindelse er der nogle af ikke-brugerne, som er interesserede i viden om, hvordan man søger midler f.eks. via fonde for bedre at kunne finansiere den grønne omstilling. Det er dog få af museerne, der har konkrete ønsker til fremtidige kurser.

“Det bedste man kan gøre, er at hjælpe museerne med hjælp til at få finansiering og hjælp til, hvilke puljer man kan søge. Den form for information kunne være brugbar for mange for at kunne komme i gang med den grønne omstilling.” - Museumsleder

Herudover er der flere museumsledere, som understreger at jo mere konkrete og 'hands on' kurserne bliver, jo bedre. I den forbindelse påpeges vigtigheden af løbende at opdatere kurserne, så de fortsat følger med udviklingen på området.

“Det er vigtigt, at de følger med tiden, fordi det udvikler sig så hurtigt. Når jeg går på hjemmesiden, så synes jeg, at kurserne er dækkende for, hvad man har brug for nu og her. Det er nogle spot-on kurser - det er sådan meget hands on, og det tror jeg, er meget vigtigt.” - Museumsleder

Årsager til ikke at have skrevet under på det grønne charter

Flertallet af ikke-brugerne kender til charteret

Størstedelen af de interviewede museumsledere, som er ikke-brugere, har kendskab til charteret for grøn omstilling, og synes det er et godt og vigtigt initiativ. På trods af et bredt kendskab til charteret er der dog ingen af ikke-brugerne, som har skrevet under på charteret. Her bliver dårlig timing, prioritering samt tvivl om kriterierne nævnt som begrundelser for ikke at have skrevet under. Der er dog flere, som fortæller, at de forestiller sig at skrive under på et tidspunkt.

"Jeg kunne forestille mig at gøre det på et tidspunkt, men ikke lige nu. Men jeg synes, det er smukt og flot, og ville ønske, at vi var i en situation, hvor vi kunne gøre det."
- Museumsleder

Tvivl, om der kan leves op til de forskellige kriterier

Når man spørger ind til museumsledernes tilbageholdenhed med at skrive under på charteret, på trods af at de synes godt om initiativet, er det ofte på grund af tvivl om, hvorvidt deres museum kan opfylde kriterierne. Her fremhæves det, at der er behov for at sikre, at man kan leve op til kriterierne, før man forpligter sig.

"Vi vil gerne undersøge det grundigt, om vi kan leve op til det. Vi ender nok med at skrive under, men det kræver, at vi undersøger det ordentligt først. Vi vil ikke være green washing, hvis vi gør det, skal det gøres ordentligt."
- Museumsleder

Desuden påpeges en manglende klarhed om, hvad man konkret forpligter sig til ved at skrive under. Flere efterspørger en tydeliggørelse af, hvad der f.eks. menes med, at medarbejdere skal kompetenceløftes, samt hvad det indebærer.

"Og det med at forpligte sig til, at medarbejdere skal kompetenceløftes, det er sådan lidt fluffy. Fordi vi gør det lidt hele tiden, men er det så, fordi vi skal på et kursus hos Museernes Grønne Akademi? For det vil vi ikke forpligte os til – så derfor har jeg vurderet, at det ikke er lige nu."
- Museumsleder

METODEBILAG

Evalueringens metodiske tilgang

Undersøgelsen gør brug af et mixed-methods undersøgelsesdesign, idet forskellige metoder bidrager med viden til undersøgelsen. Evalueringen hviler dermed på en række datakilder, som vil blive ekspliciteret på denne og følgende to sider.

1) Spørgeskemaundersøgelse blandt museer, der er brugere af aktiviteter udbudt af Museernes Grønne Akademi

Moos-Bjerre har i samarbejde med Museernes Grønne Akademi udsendt en spørgeskemaundersøgelse til de museumsansatte og ledere, der har deltaget på en eller flere af Museernes Grønne Akademis kurser og aktiviteter. Formålet var at få indblik i det oplevede udbytte af kurserne og aktiviteterne, samt om deltagelsen har ført til eventuelle forandringer på museet. Spørgeskemaundersøgelsen blev udsendt via mail til 215 museumsansatte og ledere, hvoraf 81 besvarede spørgeskemaet. Ud af disse 81 besvarelser angav 66 faktisk at have deltaget i en eller flere af Museernes Grønne Akademis kurser og aktiviteter, det er derfor disse 66 besvarelser, som resultaterne for brugerne tager udgangspunkt i.

Spørgeskemaet er udarbejdet i tæt samarbejde og dialog mellem Moos-Bjerre og Museernes Grønne Akademi.

Præsentationen af resultater

Alle resultater præsenteres i procent. Ved nogle af figurerne er der indsat uddybende tekstbokse, der uddyber de udvalgte resultater.

66

Spørgskemabesvarelser fra Museernes Grønne Akademis brugere

76 pct.

Besvarelser fra **statsanerkendte museer**

6 pct.

Besvarelser fra **ikke statsanerkendte museer**

18 pct.

Besvarelser fra **statslige museer**

0 pct.

Besvarelser fra **blandede museer**

Evalueringens metodiske tilgang

2) Kvalitative interviews med museumsledere

For at opnå indgående viden om museernes brug og ikke-brug af aktiviteterne udbudt af Museernes Grønne Akademi er der gennemført kvalitative interviews med i alt 11 museumsledere.

De 4 interviewede museumsledere, der er brugere, er rekrutteret gennem spørgeskemaundersøgelsen. Interviewene har suppleret resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen og givet mere detaljeorienterede, dybdegående, personnære forklaringer og oplevelser for bedst muligt at indfange oplevelserne af at have deltaget i aktiviteter udbudt af Museernes Grønne Akademi.

De 7 interviewede museumsledere, der er ikke-brugere, er rekrutteret gennem spørgeskemaundersøgelsen, der blev brugt i nulpunktsmålingen. Her er personerne udvalgt på baggrund af besvarelserne for at sikre repræsentativitet. Det betyder, at de interviewede museer er blevet udvalgt i forhold til landsdel, størrelse og fagområde.

Interviewene er blevet gennemført på baggrund af en semistruktureret interviewguide. Interviewguiden er udarbejdet af Moos-Bjerre med kvalificering fra Museernes Grønne Akademi.

Alle interviews er gennemført telefonisk eller online i januar/februar 2024.

4

Interviews med
**museumsledere fra
museer, der er brugere**

7

Interviews med
**museumsledere fra
museer, der er ikke-
brugere**

Evalueringens metodiske tilgang

3) Karakteristika-analyse af ikke-brugere

Karakteristika-analysen af ikke-brugerne er gennemført med udgangspunkt i data fra spørgeskemaundersøgelsen, som blev gennemført i forbindelse med nulpunktsmålingen i 2023. Først blev ikke-brugerne identificeret ved hjælp af Museernes Grønne Akademi's opgørelse over deltagere på kurser og aktiviteter. Her blev der identificeret 68 medlemsmuseer, der endnu ikke havde gjort brug af Museernes Grønne Akademi.

Derefter blev det undersøgt, hvorvidt disse 68 museer havde besvaret spørgeskemaundersøgelsen i forbindelse med nulpunktsmålingen. Her blev det identificeret, at 29 museer (svarende til 42 pct. af ikke-brugerne) havde besvaret spørgeskemaundersøgelsen i 2023. Med udgangspunkt i disse 29 museers besvarelser fra 2023 blev der foretaget en analyse af de karakteristika, som kendetegner disse ikke-brugere.

I forbindelse med udarbejdelsen af designet til midtvejsevalueringen blev det desuden besluttet i samarbejde med Museernes Grønne Akademi, at data fra 2023 ville være meningsfuldt at bruge til at identificere ikke-brugere, i og med at særligt baggrundskarakteristikaene såsom geografisk placering, omsætning og museumstype for langt størstedelen af museerne ikke ville have ændret sig på blot et år.

Præsentationen af resultater

Alle resultater for ikke-brugerne præsenteres i procent. Ved nogle af figurerne er der indsat uddybende tekstboks, der uddyber de udvalgte resultater.

29

Spørgeskemabesvarelser fra Museernes Grønne Akademi's ikke-brugere

76 pct.

Besvarelser fra **statsanerkendte museer**

18 pct.

Besvarelser fra **ikke statsanerkendte museer**

3 pct.

Besvarelser fra **statslige museer**

3 pct.

Besvarelser fra **blandede museer**

Kontakt

Rapporten er udarbejdet af Moos-Bjerre A/S
Telefon: **3311 1101**
Vartov, Farvergade 27L, 1463 København K
2023

Henvendelser angående rapporten kan rettes til:
Mille Urioste
Telefon: **2074 5114**
E-mail: miu@moos-bjerre.dk

Billederne i rapporten er hentet fra pexels.com.